

16ኛ ጥያቄ፡- ዛሬ የእነዚህ ሦስቱ ሰዎች ምድብ በዓለማችን የሚታየው እንዴት ነው?

ኢየሱስ ብዙ ተአምራት ባደረገ መጠን የተከታዮቹም ቁጥር ጨመረ። በተደረገው ተአምራት ስለተደነቁ ኢየሱስ መሢሕ መሆኑን ተቀበሉ። እንዲህ ዓይነቱ እምነት መሠረት የለውም። በራስ ወዳድነት ላይ የተመሠረተ ነው። የችግር ጊዜ ሊመጣ ገሸሽ ይላሉ። ይህም እንዴት እንደተፈጸመ በዮሐንስ 6 እንመለከተዋለን።

ለደገንነት በሚያበቃ እውነተኛ እምነትና በስሜት ላይ በተመሠረተ እምነት መካከል ያለውን ልዩነት የሚያየው እግዚአብሔር ብቻ ነው። ላይ ላይን የሆነ እምነት የሚቆየው ለጥቂት ዓመታት ብቻ ነው። መልካም ነገር እስከተደረገለት ድረስ ብቻ ነው የሚቆየው። ብዙዎች ኢየሱስን የሚከተሉት ከሕመማቸው እንዲፈውላቸው ወይም እንዲያበለጽጋቸው ብቻ ነው። ሕይወታቸው ደስተኛና ሰላማዊ የሚሆንላቸው ይመስላቸዋል። ችግር ሲገጥማቸው ግን እምነታቸውን ይተዋሉ። ብዙ ጊዜ ክርስቲያን ናቸው ብለን የምንገምታቸው ጌታን ሲተዉ እንደነቃለን። እግዚአብሔር ግን አይገረምም። የሰውን ልብ የሚያይ አምላክ ማን እውነተኛ እምነት እንዳለውና እንደሌለው ያውቃል።

ዮሐንስ ወንጌሉን የጻፈው ከስደት የተነሣ ብዙዎች እምነታቸውን መተዋቸውን ከተመለከተ በኋላ ነበር። ስለዚህም ኢየሱስ ምንም እንኳ ለጊዜው ብዙዎች ቢከተሉትም አልተደነቀም። ኢየሱስ (ሕዝቡን «አይተማመናቸውም ነበር») ብሎ ዮሐንስ ይነግረናል። ተአምራትን ስላዩ ብቻ በስሜት በሚነሣሁ ሰዎች አልተማመነም። ሰው ደካማ መሆኑን ያውቃል። የችግር ጊዜ እንደሚመጡ እንደሚተዉት አስቀድሞ ያውቃል። ምንም እንኳ ሥጋ ቢለብስም ኢየሱስ እግዚአብሔር ነበር። የሰዎችን ልብ ስለሚያይ ማን ዘላቂ እምነት እንዳለውና እንደሌለው ያውቃል (1ኛ ነገ. 8:39)። የሰውን ልብ የሚያውቅ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ኢየሱስ የሰዎችን ልብ ማወቁ ለአምላክነቱ ተጨማሪ ማስረጃ ነው። ስለዚህም ምንም እንኳ ለጊዜው መሢሕ መሆኑን ቢመሰክሩለትም ኢየሱስ አልተደነቀም። በኋላም ሊያነግሡት ሲፈልጉ እንኳ እንዳልተቀበላቸው እንመለከታለን (ዮሐ. 6:15)።

ብዙ ጊዜ ክርስቲያኖች ደገንነትን ያገኘ ሰው ይጠፋል ወይ? በሚለው አሳብ ይከራከራሉ። አንዳንዶች ብዙዎች ወደ ዓለም

ሲመለሱ ከማየታቸው የተነሣ ክርስቲያኖች ደገንነታቸውን ሊያጡ ይችላሉ ይላሉ። ሌሎች ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስ በኢየሱስ የሚያምን አይጠፋም ስለሚል ክርስቲያን አይጠፋም ይላሉ። ምናልባትም ብዙ ጊዜ ችግራችን የእያንዳንዱን ልብ ባለማወቃችን ነው። ውጪአዊውን ገጽታ ብቻ ነው የምናየው። ሰዎች ስለ እምነታቸው ሲያወሩ ስለሰማን ብቻ ደገንነትን አግኝተዋል እንላለን። ምናልባትም እምነታቸው በኢየሩሳሌም እንደነበሩት ሰዎች ጊዜያዊ ሊሆን ይችላል። እስከ መጨረሻው የሚጸኑትንና እውነተኛ እምነት ያላቸውን ሰዎች ልብ የሚያውቅ ግን እግዚአብሔር ብቻ ነው። ዮሐንስ በወንጌሉ 20:31 ሊያመለክተን የሚፈልገውም እንዲህ ዓይነቱን እምነት ነው። አንዳንድ ጊዜ ተስፋችንን በሌሎች ክርስቲያኖች ላይ የመመሥረት ዝንባሌ አለን። ተስፋ ያደረግንባቸው ክርስቲያኖች ሲወድቁ ተስፋ እንቆርጣለን። ከዚህም የተነሣ እምነታችንን እንተዋለን። ኢየሱስ በሰዎች ላይ እምነቱን አላናረም። እኛም እምነታችንን በሰዎች ላይ ማኖር የለብንም። ለመታመን የሚበቃ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ስለዚህ በእርሱ ብቻ እንታመን።

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በዚህ ክፍል የተጠቀሱትን ሁለት የእምነት ዓይነቶች አወዳድር። ለ) እንዲህ ዓይነቶችን እምነቶች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በእንዴት ሁኔታ አይተሃል? ሐ) እምነታችን እውነተኛ ለመሆኑ የመጨረሻው መለኪያ ምንድን ነው? መ) ይህ ታሪክ ከሚገባ በላይ በሰዎች ስለመታመን ምን ያስተምራል?

ሦስተኛ ቀን፡- ዮሐንስ 3:1-15

ወንጌል ለሁሉም ነው። ለህብታም ሆነ ለድህ፣ ለተማሪም ሆነ ላልተማረ፣ ለከተሜውም ሆነ ለገጠሬው ወንጌል ያስፈልጋቸዋል። ኢየሱስ በመስቀል ላይ በሞተበት ጊዜ በእምነት ወደ እግዚአብሔር የምንቀርብበትን መንገድ ከፍተኛ አልፎ ይሁን እንጂ ከታሪክ እንደምንመለከተው ብዙ ጊዜ ጌታን ለመቀበል ፈቃደኛ የሆኑት ድሆችና ያልተማሩ ናቸው (1ኛ ቆሮ. 11:17-25)። ይህም ሲባል እግዚአብሔር በትምህርታችንና በብልጽግናችን ምክንያት እገዳ ያደርግብናል ማለት አይደለም። ሀብታሞችና በዕውቀታቸው የሚመኩ ኢየሱስ ከኃጢአታቸው ሊያድናቸው የሚችል መሆኑን ለመቀበል ራሳቸውን ዝቅ ማድረግ እንደሚያስችግራቸው ለማመልከት ብቻ ነው።

18ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ያህል የተማሩና

ሀብታሞች ናቸው ተብለው የሚገመቱ ሰዎች አሉ? ለ) ምን ያህል ያልተማሩና ድሆች ናቸው ተብለው የሚገመቱ ሰዎች አሉ? ሐ) ይህ የ1ኛ ቆሮ. 1:17-25ን እውነተኛነት ምን ያህል ያሳይሃል? መ) የተማሩና ባለጸጎች በኢየሱስ ማመን የሚከብዳቸው ለምንድን ነው? ሠ) ማንን ማገልገል እንደሚኖርብን ይህ ምን ያመለክተናል?

ወንጌል ምንም ዓይነት የክልል፣ የፖለቲካ፣ የጂኦግራፊ ወይም የኤኮኖሚ ልዩነት አያደርግም። ወንጌል ለነጮችም ሆነ ለጥቁሮች እኩል ነው። ለሀብታምም ሆነ ለድሆች እኩል ነው። ስለዚህም የኤኮኖሚ ደረጃቸው ምንም ዓይነት ይሁን ወንጌልን ለሰዎች ሁሉ መስበክ አለብን።

19ኛ ጥያቄ፡- ቤተ ክርስቲያንህ ያለምንም የጎሣና የኤኮኖሚ አድልዎ ወንጌልን ለሰዎች ሁሉ እኩል ስለምትሰብክባቸው መንገዶች ግለጽ።

ምንም እንኳ ከድሆች ቁጥር ጋር ሲነፃፀሩ ጥቂት ይሁኑ እንጂ የተማሩና ሀብታሞች ጌታን ይቀበላሉ። ለእነርሱም ወንጌል ያስፈልጋቸዋል። ዛሬም የተማረና ባለጸጋ ለሆነው ኒቆዲሞስ ለሚሉት ሰው ኢየሱስ እንዴት ወንጌልን እንደሰበከለት እንመለከታለን። ይህ ክፍል ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅና የደጎንነት መንገድ መሆኑን ለማሳየት በዮሐንስ ወንጌል ከሰበካቸው ሰባት ስብከቶች የመጀመሪያው ነው። ስለ ደጎንነት በጣም ግልጽ በሆነ ሁኔታ የተነገረውም በዚህ ክፍል ነው።

20ኛ ጥያቄ፡- ዮሐንስ 3:1-15። ሀ) የኒቆዲሞስን ሃይማኖታዊና ፖለቲካዊ ደረጃን ለማመልከት የተነገሩ ሁለት ነገሮች ምንድን ናቸው? ለ) ኢየሱስን ለማየት የመጣው መቼ ነው? ሐ) አንድ ሰው የእግዚአብሔርን መንግሥት እንዲያይ ከተፈለገ ኢየሱስ ምን ማድረግ አለበት አለ? መ) ኒቆዲሞስ የኢየሱስን አባባል በትክክል ያልተረዳው እንዴት ነው? ሠ) አንድ ሰው ሁለት ጊዜ ሊወለድ ይችላል። ምንና ምን ናቸው? (ቁ. 5-6) ይህ ምን ማለት ነው? ረ) ንፋስና መንፈሳዊ ልደት የሚመሳሰሉት እንዴት ነው? ሰ) ከሰማይ እንደወረደ ኢየሱስ የተናገረለት ማነው? ሸ) ሙሴ በምድረ በዳ ያደረገው ድርጊት ኢየሱስ ከምን ጋር አነፃፀረው?

ዮሐንስ በጽሑፍ ያሰፈረልን የመጀመሪያ ስብከት ኒቆዲሞስ ከሚሉት ግለሰብ ጋር ያደረገውን ውይይት ነው። ኒቆዲሞስ ሀብታምና ተሰሚነት የነበረው ሰው ነው። በመጀመሪያ፣ ፈሪሳዊ

ነበር። ፈሪሳውያን አይሁዳዊነትን ከሚያከሩ የሃይማኖት ወገኖች አንዱ ከፍል እንደነበሩ ታስታውሳለህ። የብሉይ ኪዳንን ሕጎች ብቻ ሳይሆን የአባቶችን ባሕልና ወግ አጥብቀው ይከተሉ ነበር። እንደ ፈሪሳዊነቱ ኒቆዲሞስ፡- ሰው መዳን የሚችለው እነዚህን ሕጎች በመከተል ነው የሚል እምነት ነበረው።

21ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ በኢትዮጵያ ካሉ ብዙ ክርስቲያኖች እምነት ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው? ለ) በቤተ ክርስቲያንህ ያሉ ሰዎች አንዳንድ ነገሮችን በማድረጋቸው የሚድኑ ይመስላቸዋል? ግለጽ።

ሁለተኛ፡ ኒቆዲሞስ የአይሁድ አለቃ ነበር።

22ኛ ጥያቄ፡- «የአይሁድ ሸንጎ» ስለሚለው ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ-ቃላት ተመልከት። ስለዚህ ጉባዔ ወይም ሸንጎ አጠር ያለ ገለጻ ስጥ።

በግሪኮችና በሮማውያን ዘመን ይህ የአይሁድ ሸንጎ በይሁዳ ከፍተኛ ሥልጣን ነበረው። ምንም እንኳ መቼ እንደተጀመረ ታሪክ አዋቂዎች የሚከራከሩበት ጉዳይ ቢሆንም ሥልጣን የያዘው ግን ኢየሱስ ከመወለዱ 150 ዓመት አስቀድሞ ነበር። በዚህ ዘመን አይሁዳውያን በጊዜያዊነት ቢሆንም እንኳ ራሳቸውን ለማስተዳደር ችለው ነበር። ስለዚህ በሊቀ ካህናቱ የሚመራ የፓርላማ ሥርዓት ዓይነት ሸንጎ ነበራቸው። በኋላም ሮማውያን፣ አይሁዳውያንን አሸንፈው ሙሉ በሙሉ ቢቆጣጠሩአቸውም በይሁዳ ግን የአገሪቱን ሥልጣን የሚመራ ይህ የአይሁዳውያን ሸንጎ ነበር። ይህ የአመራር ሸንጎ ሙሉ በሙሉ የተወገደው በ70 ዓ.ም. ኢየሩሳሌም በሮማውያን በተደመሰሰችበት ጊዜ ነበር።

የአይሁድ ሸንጎ በመባል የሚታወቀው የአመራር አካል መሪውን፣ ሊቀ ካህን ሳይጨምር 70 አባላት ነበሩት። ምንም እንኳ እንዴት እንደሚመረጡ ባናውቅም የሚመረጡት ለዕድሜ ልክ ነው። ባዶ ስፍራ ሲኖር ሸንጎው በሚመርጣቸው ሰዎች ይተካል። በሸንጎው ውስጥ ሦስት ዓይነት ወገኖች ነበሩ። የመጀመሪያው፣ ሊቀ ካህናቱ ወይም ሊቀ ካህን የነበረው ወይም የሊቀ ካህኑ ቤተሰቦች ብዙውን ጊዜ ሰዱቃውያን ናቸው። ሁለተኛ፣ ጻፎች ናቸው። እነዚህ ሰዎች አብዛኛውን ጊዜ ፈሪሳውያን ናቸው። እነዚህ ሰዎች በሕዝቡ ከፍተኛ ተወዳጅነትና ተሰሚነት ነበራቸው። ሦስተኛ፣ ከየነገዱ የሚመረጡ ሽማግሌዎችና ታላላቅ ሰዎች ነበሩ።

ስለዚህም የአይሁድ ሸንጎ የሃይማኖትና የፖለቲካ አካል ነበር ማለት ነው። እንደ ፖለቲካ አካልነቱ በአገሪቱ ውስጥ ድርሻ ነበረው። የፖለቲካ አካል እንደመሆኑ መጠን ፖለቲካን ስለሚመለከቱ ነገሮች ፍርድ ቤት ነው። በአብዛኛው የታሪክ ዘመኑ ወንጀለኞችን ለመግደል እንኳ የሚያስችል ሥልጣን ቢኖረውም ኢየሱስ በሞተበት ዘመን ግን ይህ ሥልጣን አልነበረውም። ተገቢው ምርመራ እንዲደረግለት መሪዎቹ፣ ኢየሱስን ባለሥልጣን ወደነበረው ኢላጦስ የወሰዱበት ምክንያት ይኸው ነው። ከዚህም በላይ ደግሞ በሃይማኖታዊ ጉዳዮች ላይ ሥልጣን ነበረው። የሙሴ ሕግ እንዴት መተርጎም እንደሚገባው ውሳኔ የመስጠት ኃላፊነትም ነበረው። ስለዚህም አንድ ሰው በእግዚአብሔር ላይ ሰድብን ቢናገር የሚፈርድበት ይህ ፍርድ ቤት ነው። ኢየሱስና በኋላም እስጢፋኖስ የቀረቡት በዚህ ፍርድ ቤት ነበር።

እንግዲህ ኒቆዲሞስ በጣም ተሰሚነት የነበረው ሰው ነበር ማለት ነው። ይሁን እንጂ ከፍተኛ መንፈሳዊ ጥማት ነበረው። ምንም እንኳ ሕግን በመጠበቅ በሙሉ ልቡ እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት ፍላጎት ቢኖረውም አንድ ያልተስተካከለ ነገር መኖሩ ይሰማው ነበር። በተለይም ደግሞ የኢየሱስን ንግግር ከሰማና የሚያደርጋቸውንም ተአምራት ከተመለከተ በኋላ ይበልጥ ታወከ። ስለዚህም በአንድ ሌሊት ወደ ኢየሱስ መጣና አንዳንድ መንፈሳዊ ጥያቄዎችን አቀረበለት። አንዳንድ ምሁራን ኒቆዲሞስ በሌሊት ወደ ኢየሱስ የመጣው ከእርሱ ጋር ሲነጋገር ማንም እንዳያየው ብሎ ነው ይላሉ። አንዳንዶቹ ደግሞ ኒቆዲሞስ በሌሊት ወደ ኢየሱስ የመጣው ቀን ብዙ ሰዎች ወደ ኢየሱስ ስለሚመጡ ሊያገኘው እንደማይችል ስላሰበ ነው። ስለዚህም ሌሊት መምጣትን ፈለገ ይላሉ።

ኒቆዲሞስ ለጥቂት ጊዜ ስለ ኢየሱስ ሲያጠና ቆይቶአል። ኢየሱስ ከሌሎች የተለየና እንዴት እንደሆነ ባያውቅም የእግዚአብሔር ሥልጣን እንዳለው አስተውሎአል። ኢየሱስ የሚያደርጋቸውን ተአምራት ማድረግ የሚቻለው በእግዚአብሔር ኃይል ብቻ እንደሆነ አስተውሎአል። ስለዚህ ከመንፈሳዊ ጥማቱ የተነሣ ስለ እግዚአብሔር ለመረዳት ወደ ኢየሱስ መጣ። ኒቆዲሞስ በቅንነት እግዚአብሔርን የሚፈልግ ሰው ከመሆኑ ሌላ ማስረጃ ማቅረብ አይቻልም።

እንደ መጥምቁ ዮሐንስና እንደ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርት አልነበረም። ኢየሱስን መምህር እንጂ ጌታ ሊለው አይፈቅድም ነበር። ፈሪሳዊው ኒቆዲሞስ ራሱ መምህር ነበር። ስለዚህም

ውይይቱ በሁለት መምህራን መካከል ነበር ማለት ነው። በኢየሱስና በኔቆዲሞስ መካከል የተደረገው ውይይት በስፋት አልቀረበልንም። ስለዚህም ኢየሱስ ያነሣቸውን አንዳንድ ነጥቦች እንደሚገባ መረዳት ያዳግተናል። ኔቆዲሞስ ኢየሱስን ምን እንደጠየቀው እንኳ አናውቅም። ይሁን እንጂ ኢየሱስ በሕይወቱ ውስጥ በጣም አስፈላጊ ለሆነው ጥያቄ መልስ ሳያገኝ ኔቆዲሞስ እንዲሄድ አልፈለገም። ይህም በጣም አስፈላጊው ጉዳይ የዘላለም ሕይወት ነው።

23ኛ ጥያቄ፡- ይህ ሰዎች ሁሉ ሊያውቁት የሚገባ በጣም አስፈላጊ ጉዳይ የሆነበት ምክንያት ምንድን ነው?

የሚናገረው ነገር ምን ያህል ክብደት እንዳለው ለማሳየት ኢየሱስ «እውነት እውነት አልሃለሁ» በማለት ነበር ያረጋገጠለት። በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ ኢየሱስ በዚህ ሁኔታ የሚናገረው በጣም አስፈላጊ ስለሆነ ጉዳይ ሲናገር እንደሆነ መመልከት ይቻላል። ማንም ቢሆን ዳግመኛ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት እንደማይቻለው በአጭሩ ለኔቆዲሞስ ነገረው። ይህንንም የተናገረው የኔቆዲሞስን ፍላጎትና ስሜት ለማነሣሣት ነበር። እዚህ ላይ ወደፊት በስፋት የምንመለከታቸው ሁለት ሐረጎች ተጠቅሰዋል። የመጀመሪያው «በእግዚአብሔር መንግሥት» የሚለው ሲሆን ይህም በአዲስ ኪዳን ውስጥ ሰዎች በተሳሳተ መንገድ ከሚረዱቸው ነጥቦች አንዱ ነው።

24ኛ ጥያቄ፡- የእግዚአብሔር መንግሥት የሚለውን ሐረግ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ-ቃላት ተመልከትና ምን ማለት እንደሆነ አጭር ገለጻ ስጥ።

የእግዚአብሔር መንግሥት ወይም መንግሥተ ሰማይ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በሦስት የተለያዩ መንገዶች ተገልጿል። በመጀመሪያ፤ እግዚአብሔር በንጉሥነት የሚያስተዳድርበት አገር ወይም ክልል ማለት ነው። ሁለተኛ፤ በእግዚአብሔር የሚገዙ ሰዎች ማለት ነው። ሦስተኛ፤ አንዳንድ ጊዜ የንጉሥ መንገሥ ወይም አስተዳደር ለመግለጽ ይጠቀሙበታል። ለአይሁዶችም ሆነ ለግሪኮች የእግዚአብሔር መንግሥት የሚለው ቃል የሚያመለክታቸው እግዚአብሔር የሚገዛውን አገር ወይም ስፍራ ሳይሆን እግዚአብሔር በሁሉም ላይና በሁሉም ስፍራ መንገሡን ነው። ስለዚህም አብዛኛውን ጊዜ የእግዚአብሔር መንግሥት የሚለው ቃል ስፍራን ወይም ሕዝብን ሳይሆን የእግዚአብሔርን የገዢነት ሥልጣን

የሚያመለክት ነው። ስለ እግዚአብሔር መንግሥት ኢየሱስ በምድር ላይ በነበረበት ጊዜ ካስተማራቸው ዋና ዋና ትምህርቶች አንዱ ነው (ማቴ. 4:23)። ኢየሱስ ስለ እግዚአብሔር መንግሥት የነበረውን አስተሳሰብ ብናጠና በሁለት የተለያዩ መንገዶች እንደተጠቀመበት እንረዳለን። በመጀመሪያ፣ እርሱ ሊመሠርት ስለመጣው አሁንም ስለተጀመረው የእግዚአብሔር መንግሥት መናገሩን (ማር. 1:15)፤ ኢየሱስ በሰብአዊነቱና ባደረጋቸው ነገሮች በሕመም ላይ፣ በተፈጥሮ ላይ፣ እንዲሁም በሰይጣን ላይ ንጉሥ መሆኑን አሳይቷል። ኢየሱስ የመጣው የሰይጣንን ሥራ ደምሰሶ የእርሱን መንግሥት በሰዎች ልብ ለመመሥረት ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስን በእምነት በመቀበል እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ ለመንገሥ ሥልጣን እንዳለው የሚያምኑ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ መሆን ብቻ አይደለም፤ የእግዚአብሔር መንግሥት በረከትንም እየተካፈሉ ነው። ስለዚህ ነው ኢየሱስ የእግዚአብሔር መንግሥት በመካከላቸው እንደሆነች የተናገረው (ሉቃ. 17:21)። እግዚአብሔር ግዛቱን መሥርቶአል። የሚገዛውም ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኝና ጌታ አድርገው በተቀበሉ ሰዎች ልብ ሆኖ ነው። የእግዚአብሔር መንግሥት ኢየሱስን ለሚከተሉ ሰዎች የተሰጠ ስጦታ ነው (ሉቃ. 12:32)። ስለዚህም በአሁኑ ጊዜ ያለው የእግዚአብሔር መንግሥት መንፈሳዊና የማይታይ ነው ማለት ነው።

25ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር በእንዴት ዓይነት መንገድ ነው በሕይወትህ እየገዛ ያለው? ለ) እግዚአብሔር ንጉሥህ መሆኑን የሚያሳዩ አንዳንድ ነገሮችን ዘርዝር።

በተጨማሪም የእግዚአብሔር መንግሥት የሚለው ቃል ትንቢታዊ ይዘት አለው። በዮሐንስ ራእይ እንደምንመለከተው የእግዚአብሔር ዕቅድ የሚፈጸምበትን ጊዜ ያመለክታል። ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግመኛ ወደ ምድር የሚመለስበትንና የእግዚአብሔር ጠላቶች ሁሉ፡- ሰይጣን፣ አጋንንቱ፣ ዓመፀኛ መንግሥታትና ሞት ተሸንፈው ለመጨረሻ የሚደመሰሱበትን ጊዜ ያመለክታል። በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር በታላቅ ኃይሉና ክብሩ በሰው ሁሉ ላይ ስለሚገዛ የእግዚአብሔር መንግሥት ይመሠረታል። ብዙዎቹ የብሉይና የሐዲስ ኪዳን ትንቢቶች የሚያመለክቱትም ስለዚህ የመጨረሻ መንግሥት ነው። አይሁዳውያን የእግዚአብሔር መንግሥትን የሚመለከቱት በዚህ ሁኔታ ነው። ኢየሱስ የሰበካቸው አብዛኞቹ ሰብከቶች የሚያመለክቱት ግን የእግዚአብሔር መንግሥት አስቀድሞ በሰዎች ልብ ውስጥ መመሥረትዋን ነበር።

የዘላለማዊውን መንግሥት በረከት ከመካፈላችን በፊት መንፈሳዊ ለውጥ ያስፈልገናል።

26ኛ ጥያቄ፡- አንድ ቀን ኢየሱስ ወደዚህ ምድር መምጣቱና የእግዚአብሔርን ጠላቶች ሁሉ ደምስሶ መንግሥቱን መመሥረቱን ማወቅ ክርስቲያኖች እንዴት ነው የሚያጽናናቸው?

ለኒቆዲሞስ የደኅንነትን መሠረተ-አሳብ ለማስረዳት ኢየሱስ አራት ምሳሌዎችን ተጠቅሞአል፡-

1. ልደት፡- ማንኛችንም በዚህ ምድር ተወልደናል። ወደ መንግሥተ ሰማያት እንድንገባ ከተፈለገ ግን ከላይ ከመንፈስ መወለድ ይኖርብናል። ኢየሱስ ዳግመኛ መወለድ የሚለውን ቃል ተጠቀመበት። ይህን ቃል በሁለት መንገድ ልንተረጉመው እንችላለን። አንድ ሰው እንዲድን በሥጋ መወለዱ ብቻ በቂ አይደለም። መንፈሳዊ ሕያው እንዲሆን ከመንፈስ መወለድ አለበት ማለት ነው። በተጨማሪም ይህን ቃል «ከላይ መወለድ» ልንለው እንችላለን። በዚህ አባባሉ በምድር የምንወለደውን ሥጋዊ ልደት ከሰማይ ከሚመጣው መንፈሳዊ ልደት ጋር ያነፃፅራቸዋል። ሁለቱም አተረጓጎሞች ትክክል ናቸው። ምንም እንኳ ከአይሁድ ቤተሰብ ቢወለድም፣ ማንም በሥጋዊ ልደቱ ብቻ ወደ እግዚአብሔር መንፈሳዊ ወይም ዘላለማዊ መንግሥት መግባት እንደማይቻለው ኢየሱስ ያመለክታል። ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት መንፈሳዊና የልብ ለውጥን ይጠይቃል። የእግዚአብሔርን መንግሥት የምንረዳውና የበረከቱም ተካፋይ የምንሆነው ያን ጊዜ ብቻ ነው።

ኒቆዲሞስ አይሁዳዊ በመሆኑ ከእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሕዝቦች አንዱ ነው (ሮሜ 9:4-5)። ትጉህ ፈሪሳዊ ነው። ታዲያ ዳግመኛ መወለድ ለምን አስፈለገው? ዳግመኛ መወለድ አለብህ ሲለው ምን ማለቱ እንደሆነ ኒቆዲሞስ መረዳት አልቻለም። ኢየሱስ ዳግመኛ ስለመወለድ የተናገረው ኒቆዲሞስ ዳግመኛ ስለመወለድ ከነበረው አስተሳሰብ ልዩ ስለነበር ሊረዳው አልቻለም። ኢየሱስ ስለ ሥጋዊ መወለድ የሚናገር መሰለው። በሥጋ ድጋሚ መወለድ ደግሞ አይቻልም። አንዳንድ ሰዎች ኒቆዲሞስ ያልገባው የመሰለው አውቆ ነው ይላሉ። አይሁዳውያን አሕዛብ ወደ አይሁድ እምነት ሊመጡ የሚችሉት እምነቱን ሲቀበሉ ወይም ዳግም ሲወለዱ ነው የሚል እምነት ነበራቸው። ኒቆዲሞስ፣ አይሁዳውያን፣ ከዚያም አልፎ እርሱን የመሰሉ ፈሪሳውያንና የአይሁድ አለቆች እንደ

አሕዛብ ሁሉ እንደገና መወለድ እንደሚገባቸው ሲነግረው ቅር ሊለው ይችላል። አንዳንዶች ደግሞ ኒቆዲሞስ ይህን ጥያቄ የጠየቀው እርሱ የጠበቀውን መልስ እንደሚሰጠው በማመን ነበር ይላሉ። አንድ ሰው ካለፈው ስሕተቱ ሁሉ ሊጸዳ እንዴት ደስ ይላል? ዳግመኛ ተወልዶ በሕይወት መኖርን ቢጀምር ኖሮ ምንኛ አስደሳች በሆነ ነበር! እርሱ ግን የማይቻል ነገር ነው።

ኢየሱስ ለኒቆዲሞስ የመለሰለት ስለ ሁለቱ የተለያዩ የልደት ዓይነቶች በመግለጽ ነበር። በዚህ ዓለምም ሆነ በሚመጣው ዓለም ወደ እግዚአብሔር መንግሥት እንድንገባ ከውኃና ከመንፈስ መወለድ አለብን። የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቆች ይህን አነጋገር በአራት ዋና ዋና መንገዶች ይረዱታል። በመጀመሪያ፡ ውስጣዊ መንጻትን የሚያመለክት ውጪአዊ የመንጻት ምልክት የሆነ ውኃ ወይም የጥምቀት ውኃ ወይም የዮሐንስና የኢየሱስን ጥምቀት ማመልከቱ ሊሆን ይችላል። (ለምሳሌ ዮሐንስ 1:33 ተመልከት)። የእግዚአብሔርን መንግሥት በግል ሕይወቱ ለማወቅ ከፈለገ ዳግመኛ መወለድ በኢየሱስ አማካይነት መንፈስ ቅዱስ የሚሰጠውን መለኮታዊ ሕይወት መቀበል እንዳለበት ለኒቆዲሞስ ነገረው። የዮሐንስ ጥምቀትና የኢየሱስን ሥራ ለተቃወመ ትዕቢተኛ ፈሪሳዊ ይህን አባባል መቀበል ቀላል አልነበረም።

ሁለተኛ፡- ውኃ የሥጋዊ ልደት ምሳሌ ነው። አይሁዶች የወንድን ዘር «ውኃ» ወይም ዝናብ በማለት ይጠሩት ነበር። ኢየሱስ ለኒቆዲሞስ የተናገረውም በመጀመሪያ በሥጋው መወለድ እንዳለበት ሁሉ ከዚያ በኋላ ደግሞ በመንፈስ ቅዱስ መለኮታዊ ሥራ ዳግመኛ መወለድ እንዳለበት ነው።

ሦስተኛ፡- ይህ ውኃ ውጪአዊ ምልክት የሆነውን የክርስትና ጥምቀት ያመለክት ይሆናል። አንድ ሰው ስለ ኃጢአት ንስሐ ገብቶ ኢየሱስን እንደ ግል ጌታው አድርጎ መቀበሉን ለኃጢአት መሞቱንና በኢየሱስ ክርስቶስ አዲስ ሕይወትን አግኝቶ መነሣቱን ያመለክታል።

አራተኛ፡- ይህ ውኃ የእግዚአብሔር ቃልን ያመለክታል። በ1ኛ ጴጥሮስ ዳግመኛ የተወለድነው ሕያውና ዘላለማዊ ከሆነው ከእግዚአብሔር ቃል እንጂ ከሚጠፋ ዘር እንዳልሆነ ይናገራል። ያዕቆብ ደግሞ ከዚህም ጋር አያይዞ «በእውነት ቃል አስቦ (በእግዚአብሔር) ወለደን» ይላል! (ያዕ. 1:18)። ኢየሱስም «ከነገርኋችሁ ቃል የተነሣ ንጹሐን ናችሁ» ብሏል (ዮሐ. 15:3)።

ጳውሎስ ደግሞ «ለአዲስ ልደት በሚሆነው መታጠብና በመንፈስ ቅዱስ በመታደስ አዳነን» አለ (ቲቶ 3:5)። እንደገና ደግሞ ጳውሎስ በኤፌሶን 5:26 ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን «በውኃ መታጠብና ከቃሉ ጋር አንጽቶ እንዲቀድሳት ...» ብሏል።

ኢየሱስ፣ ምንም እንኳ «ውኃና መንፈስ» ሲል ምን ማለቱ እንደሆነ ሙሉ በሙሉ እርግጠኞች ባንሆንም በሰው ልብ ውስጥ ፍጹም ለውጥ መኖር አለበት ማለቱ እንደሆነ ግልጽ ነው። ይህ ደግሞ የእግዚአብሔር እንጂ የሰው ሥራ አይደለም። ያን ጊዜ ብቻ ነው ሰው የእግዚአብሔር መንግሥት አካል የሚሆነው።

ሰይጣን ሕዝብን ከሚያሳስትባቸው ትምህርቶች አንዱ፡- ሰው በገዛ ጥረቱ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባና ራሱን ሊያድን ይችላል የሚለው ነው። አንዳንዶች ደግሞ ወላጆቻቸው ክርስቲያኖች ስለሆኑ ብቻ የእግዚአብሔርን መንግሥት የሚወርሱ ይመስላቸዋል። ኒቆዲሞስ፣ አይሁዳዊ በመሆኑ ብቻ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት እንደሚገባ ሳያስብ አልቀረም። አንዳንዶች በመልካም ሥራቸው የሚድኑ ይመስላቸዋል። መጠመቅና አንዳንድ ደግ ሥራዎችን መሥራት የሚያድናቸው ይመስላቸዋል። ኢየሱስ ግን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት የሚያገባን ምንም ሥጋዊ ኃይል እንደማይኖር በግልጽ አስተምሮአል። መንፈስ ቅዱስ ሊለውጠን ይገባል። ወደ እግዚአብሔር መንግሥት እንድንገባ የራሱ የእግዚአብሔር መንፈሳዊ ሕይወት ሊኖረን ይገባል።

27ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሥጋዊ ነገሮች ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ያገቡናል ብለው ስለሚያስቡ አንዳንድ ሰዎች ወይም የቤተ ክስቲያንህ አባላት ዘርዝር። ለ) ደኅንነት የእግዚአብሔር እንጂ የሰው ሥራ አለመሆኑን እንደሚገባ ለማስተማር ቤተ ክርስቲያንህ ምን ልታደርግ ትችላለች?

በማንነቱና ባደረገው ነገር ለሚኩራራው ኒቆዲሞስ ይህን እውነት እንደሚገባ ግልጽ ለማድረግ ኢየሱስ በሁለቱ የልደት ዓይነቶች መካከል ያለውን ልዩነት ሲያብራራለት እንመለከታለን። እነዚህ የሕይወታችንን ሁለት ገጽታ ማለትም ሥጋዊና መንፈሳዊ ሕይወትን የሚያመለክቱ ናቸው። በሥጋዊ ልደት ምድራዊ አካላችን ይወለዳል። መንፈሳዊ ሰው የሚወለደው ግን ከመንፈስ ቅዱስ ነው። ኒቆዲሞስና ሌሎች ሰዎች በሙሉ በመንፈሳዊ ሁኔታ (ዳግም ልደት) ከእግዚአብሔር መንፈስ መወለድ እንዳለባቸው ለሁለተኛ ጊዜ ኢየሱስ አጠንክሮ ተናገረ። «ያስፈልጋችኋል» የሚለውን ቃል

ተመልከት። ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት ከሰው ሕይወት ሥር-ነቀል ለውጥ ይጠይቃል። የወላጆቻችንን ተፈጥሮ እንደምንወስድ ሁሉ የእግዚአብሔር ሕይወትን ማግኘት አለብን፤ ያን ጊዜ ብቻ ነው ሰው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት የሚገባው።

2. ነፋስ፡- ስለ መንፈሳዊ ነገሮች ለኒቆዲሞስ ለማስረዳት ሌላው ኢየሱስ የተጠቀመበት ምሳሌ ነፋስ የሚለው ቃል ነው። ዮሐንስ 3:8 ለመረዳትም ሆነ ለመተርጎም ያዳግታል። ምክንያቱም በዕብራይስጥም ሆነ በግሪክ መንፈስም ሆነ ነፋስ አንድ ዓይነት ቃል በመሆናቸው ነው (ኢዮብ 33:4፤ ዮሐ. 20:22፤ ዮሐዋ. 2:2)። ስለዚህ በዚህ ጥቅስ ያለው ቃል ወይም መንፈስ ወይም ነፋስ ተብሎ ሊተረጎም ይችላል። መንፈስ ቅዱስ ከሚመሰልባቸው ነገሮች አንዱ ነፋስ እንደሆነ በመጽሐፍ ቅዱስ ተገልጿል። ስለዚህ ነፋስ የሚለውን ቃል መንፈስ ብለን ከተረጎምነው የሰው ልጅ የመንፈስ ቅዱስን ሥራ ማወቅ አይችልም ማለቱ ነው። መንፈስ ቅዱስ ከማንም ሳይጠይቅ የፈለገውን ሊሠራ ሥልጣን ስላለው ደካሞች በመሆናችን እንደሚገባ ልንረዳውም ሆነ ልንቆጣጠረው አንችልም። እንዲሁም መንፈስ ቅዱስ ለመንፈሳዊ አካላችን እንዴት ሕይወትን እንደሚሰጠው መረዳት አንችልም።

ኢየሱስ ነፋስን ከመንፈስ ቅዱስ ጋር እያነፃፀረ ይናገረናል። ምንም እንኳ አዲራ ሲበንን፤ ዛፎች ሲንቀሳቀሱ የነፋስን ሥራ ማየት ብንችልም ራሱ ነፋስን ግን ከየት እንደመጣና ወዴት እንደሚሄድ ማየት አንችልም። እንደዚሁም ምንም እንኳ የመንፈስ ቅዱስን ሥራ በሰዎች ሕይወት ሊሠራ ብንመለከትም መንፈስ ምን እንደሚመስልና እንዴት እንደሚሠራ፤ አንድን ሰው ለእግዚአብሔር መንግሥት እንዴት እንደሚያዘጋጀው ግን ማወቅ አንችልም። እንደ ነፋስ ሁሉ መንፈስ ቅዱስ ኃይል ያለው ቢሆንም የማይታይ ነው። ይህ ከላይ የምናገኘው አዲስ ሕይወት ምስጢር ነው።

ይህ አዲስ ትምህርት ኒቆዲሞስን ግራ አጋባው። ይህ እንዴት እንደሚሆን ጠየቀው። ኢየሱስም ምንም እንኳ የተማረ ሰው የሃይማኖት ሊቅ ቢሆንም መንፈሳዊ ነገሮች ከአእምሮው በላይ ስለሆኑ ኒቆዲሞስን ገሠጸው። ማንም በኃይሉ ወይም በብርታቱ ወደ እግዚአብሔር መምጣት ወይም እርሱን ማወቅ እንደማይችል መረዳት ነበረበት። እግዚአብሔር ራሱ የሰውን ልቦና ማደስ እንዳለበት የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት በግልጽ ያስተምራሉ።

28ኛ ጥያቄ፡- እግዚአብሔር መንፈሳዊ ዓይኖቻቸውን ካልከፈተ

በቀር የተማሩ ሰዎች እርሱን ለማወቅ ስላላቸው ችሎታ ይህ ምን ያመለክተናል? (1ኛ ቆሮ. 2:6-16 ተመልከት።)

በዮሐንስ 3:11-12 ኢየሱስ የራሱን እውቀትና የአይሁድ ሃይማኖት መሪዎችን እውቀት ሲያነፃፅር እንመለከታለን። ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ አዲስ ልደት ስላገኙ (እኛ የሚለውን ቃል ተመልከት) ውጤቱን አይተው ሊመሰክሩ ይችላሉ። ስለ አዲስ ልደትና እግዚአብሔር የሰውን መንፈስ ሕያው እንደሚያደርግም መመስከር ይችላሉ። አይሁዳውያን ግን እንደ ኒቆዲሞስ ይህን ምስክርነት መቀበል አይፈልጉም። ኢየሱስ ግን የሚደረገው ሁሉ ከእነርሱ የተሰወረ አለመሆኑን አጠንክሮ ተናገረ። የሚደረገውም በሰማይ ሳይሆን በምድር ነው። መንፈስ ቅዱስ በኢየሱስ አማካይነት በሰዎች መካከል እየሠራ ነው። በቃሉም ሆነ በሥራው ኢየሱስ ኃይሉን አሳየ። በሰዎች ሕይወት ውስጥ መንፈሳዊ ለውጥ እንደሚያስፈልግም አመለከተ። በዓይኖቻቸው የሚያዩትን የማያምኑ ከሆነ ግን ስለ ዘላለማዊ ሕይወት የሚናገረውን ሰማያዊ ቃል ማመን አይችሉም። ኒቆዲሞስና አይሁዳውያን ኢየሱስ መሢሕ፣ የእግዚአብሔር በግ፣ የዓለም አዳኝ መሆኑን ማመን ካቃታቸው ስለ እግዚአብሔር ጉዳይ ጥልቅ ነገሮችን ማመን አይችሉም። አንድ ሰው ስለ እግዚአብሔር ጥልቅ ነገሮችን ከመረዳቱ በፊት ኢየሱስ ለኃጢአቱ እንደሞትና ወደ ዘላለም ሕይወት የሚያደርሰውም እርሱ እንደሆነ ማመን አለበት። አንድ ሰው ይህንን ተቀብሎ ዳግም ሲወለድ ብቻ ነው የእግዚአብሔርን ቃል ምስጢር የሚረዳውና በሥራ ላይ የሚያውለው።

29ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለሌሎች ስትመሰክር ይህን እውነት እንዴት ነው ያረጋገጥኸው? ለ) ብዙዎች ወንጌልን መረዳትና ማመን እንደማይችሉ ይህ እንዴት ነው የሚያስረዳህ?

ወንጌሉ የሚያተኩርበት መሠረታዊ ነገር በኢየሱስ ክርስቶስ ማንነት ላይ ነው። ኢየሱስም ይህንን ማስተማር ጀመረ። ኢየሱስ ራሱን «የሰው ልጅ» በማለት የመጥራት ልምድ ነበረው። (ሰለዚህ ስም ያለፈውን ውይይት ተመልከት)። ከሰማይ የመጣ የሰው ልጅ እንደመሆኑ መጠን እግዚአብሔርን እንደሚገባ ማወቅ የሚችለውም እርሱ ብቻ እንደሆነ ለኒቆዲሞስ ነገረው። ማንም ሥጋዊ ፍጡር ሁሉን ቻይ እግዚአብሔር ዘንድ መግባት፣ እግዚአብሔርን ማወቅና ከእርሱም ጋር ኅብረት ማድረግ አይችልም። እግዚአብሔርን ሙሉ በሙሉ የተረዳው ከሰማይ የመጣው ኢየሱስ ብቻ ነው። እርሱ ራሱ

ሰው የሆነ እግዚአብሔር ነው። ይህንንም ለኒቆዲሞስ ሲናገር ኢየሱስ ራሱ በሥጋ የተገለጠ አምላክ እንደሆነና የመጣውም ከሰማይ እንደሆነ ገልጾታል። እንደ ሌላ ሰው ሁሉ ምድራዊ አይደለም። ኒቆዲሞስ ምርጫ ተሰጠው። ኢየሱስ አምላክ መሆኑን ግመን ነበረበት፤ ወይም ደግሞ ይህንን መቃወም ነበረበት። የዚህ ምርጫ ውጤት ምን እንደሚሆን ከዮሐንስ 3:16-21 መመልከት ይቻላል።

30ኛ ጥያቄ፡- ይህ ለኒቆዲሞስ የተሰጠው ምርጫ ከእያንዳንዳችን ምርጫ ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው?

3. የተሰቀለው እባብ፡- ኢየሱስ መንፈሳዊ ነገርን ለመግለጽ የተጠቀመበት ሦስተኛ ምሳሌ ነው።

ይህንን እውነት ለኒቆዲሞስ ለማስረዳት ኢየሱስ ስለ ራሱ፣ ሕይወቱን፣ ሥራውንና ሰዎች እንዴት መቀበል እንደሚገባቸው የሚያመለክት ሌላ ምሳሌ ከብሉይ ኪዳን አቀረበለት።

31ኛ ጥያቄ፡- ዘኁልቁ 21:4-9 አንብብ። ሀ) የሰዎቹ ኃጢአት ምን ነበር? ለ) ሰዎቹ እንዲድኑ እግዚአብሔር ለሙሴ ምን እንዲያደርግ ነገረው? ሐ) ታሪኩ ከኢየሱስ ሞት ጋር እንዴት ይመሳሰላል? መ) የሰዎቹ አቀባበል ሁኔታ ኢየሱስን ከምንቀበልበት ሁኔታ ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው?

እስራኤላውያን በምድረበዳ ሲጓዙ በእግዚአብሔር ላይ አጉረመረሙ። እግዚአብሔርም ተናዳፊ እባቦችን ላከባቸው። ብዙዎችም ተነድፈው ሞቱ። ኃጢአታቸውን ተናዝዘው እንዲረዳቸው ወደ ሙሴ ጮኹ። እግዚአብሔርም ከነሐስ የተሠራ እባብን እንዲሰቅል ነገረው። እባቡ የነደፋቸው በሙሉ ወደተሰቀለው እባብ በእምነት ሲያዩ ይድናሉ (ዘኁልቁ 21:5-9)። ይህ እባብ እንደተሰቀለ ሁሉ እርሱም-የሰው ልጅ እንደሚሰቀል ኢየሱስ ለኒቆዲሞስ ነገረው። ይህም በመስቀል የመሞቱ ምሳሌ ነው። የሰዎቹ ኃጢአት ሞትን እንዳመጣባቸው የእኛም ኃጢአት ሞትን ያመጣብናል (ሮሜ 6:23)። ሰዎች ሁሉ እንዲያዩት እባቡ ከፍ ባለ ቦታ ተሰቅሎ እንደነበር ሁሉ አይተን እንድናምን ኢየሱስም በመስቀል ተሰቀለ። ኢየሱስ ከሁሉ ከፍ ያለ ነው (ፊልጵ. 2:9)። እንዲፈወሱ ሰዎች ያንን እባብ መመልከት እንደነበረባቸው ሁሉ እኛም ከኃጢአታችን እንድንፈወስ ኢየሱስን

መመልከት አለብን። የናስ እባብ ለደኅንነታችን ብቸኛ መንገድ እንደሆነ ሁሉ ኢየሱስም ለደኅንነታችን ብቸኛው መንገድ ነው።

ገና ከአገልግሎቱ መጀመሪያ አንሥቶ ኢየሱስ በመስቀል ላይ ተሰቅሎ እንደሚገደል ያውቅ ነበር። ስለዚህም ገና አገልግሎቱን በጀመረበት ጊዜ ኢየሱስ ለኒቆዲሞስና ይህንን ውይይት ለሚሰሙት ደቀ መዛሙርቱ እንደሚሞት ነገራቸው።

ሰው ወደ እግዚአብሔር መንግሥትና ወደ ዘላለም ሕይወት መግባት የሚችለው ወንጌልን በመቀበል ብቻ መሆኑን ኢየሱስ ለኒቆዲሞስ ነገረው። የዮሐንስ ወንጌል ስለ ዘላለም ሕይወትና ይህም ሕይወት የሚገኘው በኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ እንደሆነ ይናገራል (ዮሐ. 1:14)። በኢየሱስ የሚታመኑት ብቻ ናቸው የዘላለም ሕይወት የሚኖራቸው (ዮሐ. 3:15)። ሰዎች በኢየሱስ እንዳመኑ ወዲያውኑ የሚቀበሉት ከዱሮው ሕይወታቸው የተለየና የሚበልጥ ሕይወት ነው (ዮሐ. 6:54)። ይሁን እንጂ ይህንን ዘላለማዊ ሕይወት በሙላት የምናገኘው ኢየሱስ ሊያዘጋጅልን በሄደው ዘላለማዊ መንግሥት ነው (ዮሐ. 6:40፥ 54)። የዘላለም ሕይወት ፍጻሜ የሌለው ሕይወት ብቻ ሳይሆን በኢየሱስ በማመን የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑ ሁሉ የሚያገኙት የማያልቅ በረከት ማለት ነው። ከእነዚህ በረከቶች አንዱ ከእግዚአብሔር ጋር አንድነት ማግኘት ነው። በኤፌሶን 1 ከእነዚህ በረከቶች ብዙዎቹ ተዘርዝረዋል።

ወንጌል ለሁሉም ሰዎች ቢሆንም ሰዎች ሁሉ በተለይም በትምህርታቸው የሚመኩ ሰዎች በቀላሉ የሚረዱት አይደለም። በዘመኑ ከነበሩት ምሁራንና ባለሥልጣናት አንዱ የነበረው ኒቆዲሞስ ወንጌልን ሊረዳው አልቻለም። እንደዚሁም ዛሬ ብዙ የተማሩት ሰዎች ሊረዱት አይችሉም። ይህም የሚሆነው ወንጌል የተማሩ ባለጸኅችና ኃይለኞች ማድረግ ወይም መሆን የሚፈልጉትን እንዲያደርጉ ስለሚፈልጉ ነው። በኃጢአታችን የጠፋንና ራሳችንን ማዳን የማንችል መሆናችንን በትሕትና እንድንቀበል ይጠይቀናል። በሀብታችን፣ በዘራችንና በሃይማኖታችን እንዳንመካ ያዘናል። እነዚህ ነገሮች ወደ እግዚአብሔር ሊያቀርቡን ወይም ደኅንነት ሊሰጡን ይችሉም። በኢየሱስ ክርስቶስና በመስቀል ላይ በመሞቱ ብቻ ነው መታመን ያለብን። ይህ ለሀብታምና ለተማሪ ሰው የሚያስቸግር ነገር ነው። ይህንን የልብ ለውጥ የሚሠራ ግን የእግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ ለሀብታምም ለድህም የሚቻለው ነው። የተማርንም እንሁን ያልተማርን፣ ሀብታምም እንሁን ድህ፣ የዚህኛው አገር

ዜጎችም እንሁን የዚያኛው አገር ዜጎች ደኅንነት በእምነት የሚገኝ ነፃ የአግዚአብሔር ስጦታ ነው። እግዚአብሔር እንደዚህ ያደረገው ግንኙም እንዳይመካ ነው (ኤፌ. 2:8-9)።

32ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በትምህርታቸው፣ በሀብታቸውና በዘራቸው የሚታመኑ ሰዎች በኢየሱስ ማመን የሚከብዳቸው ለምንድን ነው? ለ) በሀብታችን፣ በዕውቀታችንና በዘራችን እንዳንመካ ይህ ምን ያስተምረናል?

የኢየሱስን ምስክርነት ኒቆዲሞስ እንዴት ተቀበለው? እርግጠኞች ባንሆንም እንኳ ኒቆዲሞስ በምስጢር ኢየሱስን ከሚከተሉት አማኞች አንዱ ሳይሆን እንዳልቀረ መገመት ይቻላል። ኒቆዲሞስ በአይሁድ ፊት ለኢየሱስ ሲከራከርለት እንመለከተዋለን (ዮሐ. 7:45-51)። ኢየሱስ በሞተ ጊዜ ከመስቀል ላይ አውርደው ራሳውን የወሰዱት ኒቆዲሞስና የአርማትያሱ ዮሴፍ ናቸው (ዮሐ. 19:38-42)።

አራተኛ ቀን፡- ዮሐንስ 3:16-21

ዮሐንስ 3:16-18 በቃልህ አጥና።

በዚህ ዓለም ውስጥ ብዙ የማይዋሹ፣ የማያታልሉ፣ የማይሰርቁና የማይገድሉ ሰዎች አሉ። አንዳንድ ጊዜ ሕይወታቸው ከክርስቲያን እንኳ ይሻላል። መልካም ሰዎች ስለሆኑ ወደ መንግሥተ ሰማይ የሚገቡ ይመስለናል። እንደነዚህ ዓይነቶቹን ሰዎች እግዚአብሔር በዘላለም ሞት ይቀጣቸዋል ብለን ማመን ይከብደናል። ምንም እንኳ በኢየሱስ ክርስቶስ ባያምኑም እንደነዚህ ዓይነት ጎረቤቶች ወይም ጓደኞች ሊኖሩን ይችላሉ። ወደ ገሀንም ይገባሉ ማለት ይከብደናል። አይሁዳውያን በጥንቃቄ የእግዚአብሔርን ሕግ ይጠብቁ ነበር። የሥነ-ምግባር ሰዎች ነበሩ። ስለዚህም ኃጢአት እንደሚሠሩ አሕዛብ ሁሉ ለእነርሱም ደኅንነት እንደሚያስፈልጋቸው መቀበል በጣም አስቸገራቸው። እግዚአብሔር ግን ድርጊትን ሳይሆን ልብን ይመለከታል። ኢየሱስ የሰበከውን የመጀመሪያ ሰብከቱን መሠረት በማድረግ ዮሐንስ የሰው ልጆችን ሁሉ በሁለት መድበአቸዋል። በምን እንደሚለዩም ገልጿል። በጣም የሚያሳዝነው ግን በዘመናችን ብዙዎች ኢየሱስ ክርስቶስን ስላልተቀበሉ በኃጢአታቸው ጠፍተዋል። እግዚአብሔር ፈርዶባቸዋል። ስለ ኢየሱስ ካልሰሙና በእርሱ ካላመኑ በቀር ወደ

ገሀነም ይሄዳሉ። ስለዚህ ጓደኞቻችን መልካም ሰዎች በመሆናቸው ወደ ገሀነም አይሄዱም ብለን አናስብ።

33ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በኢየሱስ ባያምኑም እንኳ ብዙ መልካም ሰዎች ወደ ገሀነም እንደሚሄዱ ማመን የሚከብደን ለምንድን ነው? ለ) ሰዎች በኢየሱስ ካላመኑ በቀር እንደሚጠፋና ወደ ገሃነም እንደሚገቡ መገንዘባችን ምን እንድናደርግ ያነሳሳል?

34ኛ ጥያቄ፡- ዮሐንስ 3:16-21 እንብብ። ሀ) እነዚህን ጥቅሶች መሠረት በማድረግ ስለ ደኅንነት መንገድ አጭር ገለጻ ጻፍ። ለ) እግዚአብሔር ፍቅሩን ለሰዎች ሁሉ ያሳየው እንዴት ነው? ሐ) ኢየሱስ ወደ ምድር የመጣው ለምንድን ነው? መ) በኢየሱስ የማያምኑ በምን ሁኔታ ነው ያሉት? ሠ) ብርሃን ማነው? ጨለማስ? ረ) በጨለማ ያሉት ምን ያደርጋሉ? ሰ) እንደዚህ የሚያደርጉት ለምንድን ነው? ሸ) እውነትን የሚያውቁስ ምን ያደርጋሉ?

በዮሐንስ ወንጌል መሠረት የኢየሱስ የመጀመሪያ ስብከት በግል ከኒቆዲሞስ ጋር ያደረገው ውይይት ነው። በሥጋዊና በመንፈሳዊ ልደት መካከል ያለውን ልዩነት ካብራራለት በኋላ መንፈሳዊ ልደት ደግሞ የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ሥራ እንደሆነ የሚያሳይ ምሳሌ ነገረው። መንፈሳዊ እውነቶችን ለማስረዳት ልደትን፣ ነፋስንና ከነሐስ የተሠራው እባብን በምሳሌነት ተጠቀመ።

በዮሐንስ 3:2-21 መሠረት የኢየሱስ ትምህርት የት ላይ እንዳበቃና የዮሐንስ ትምህርት ደግሞ ከየት እንደ ጀመረ የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቆች የተለያዩ አመለካከት አላቸው። ኢየሱስ ከኒቆዲሞስ ጋር ያደረገው ውይይት ዮሐንስ 3:15 ላይ ያበቃና ከዮሐንስ 3:16-21 ያለው ግን ስለ እውነተኛ ደኅንነት ዮሐንስ የሰጠው ገለጻ ይመስላል። ዮሐንስ 3:16 ወንጌል ምን እንደሆነ በኢየሱስ በሚያምኑት የሠራውን ለውጥ በግልጽ ያመለክታል።

ብዙውን ጊዜ ስለ እግዚአብሔር ስናስብ የሁሉም ነገር ፈጣሪ እንደመሆኑ መጠን ትልቅነቱንም እናስባለን። በጣም ትልቅ ከመሆኑ የተነሣም ስለ እኛም ሆነ ስለችግራችን የማያስብ መስሎ ይታያል። እርሱ ግን ስለሚያስፈልገን ነገር ያስባል። በጣም የሚያስፈልገን ነገር ከኃጢአታችን መዳን ነው። ደኅንነት የምናገኘው ደግሞ እግዚአብሔር ለሰው ሁሉ ካለው ፍቅር የተነሣ ነው። ከዚህ በኋላ ዮሐንስ እግዚአብሔር ፍቅር ነው ያለውም ከዚህ የተነሻ ነው። እውነተኛ ፍቅር ምን እንደሆነ የምንረዳው እግዚአብሔር ልጁን

ኢየሱስ ክርስቶስን እንደላከልን ስንረዳ ብቻ ነው (1ኛ ዮሐ. 4:8፤ 16)። ፍትሕ፣ ግርማ፣ ኃይልና ከሁሉ የበላይ መሆን ባሕርያቱ እንደሆኑ ሁሉ ፍቅርም ባሕርዩ ነው። የደገንነት መሠረቱም ይኸው የእግዚአብሔር ፍቅር ነው።

አይሁዳውያን የቃል ኪዳን ሕዝብ በመሆናቸው እግዚአብሔር እንደሚወዳቸው ቢያስቡም የሚጠሉዋቸውንና የሚንቁአቸውን አሕዛብን ይወዳል ብለው ግን አላስቡም። መጽሐፍ ቅዱስ ግን የሚያስደንቀውን ነገር ይኸውም እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ እኩል እንደሚወድ ያስተምራል። «ዓለም» ሲል በዓለም ያሉትን ሰዎች ሁሉ ግለቱ ነው። በባሕል ወይም በጎሣችን ምክንያት እግዚአብሔር አድልዎ አያደርግም። የተማሩትንም ሆነ ያልተማሩትን፣ ሀብታሞችንም ሆነ ድሆችን፣ የተለያዩ ብሔር ሕዝቦችን እኩል ይወዳል። አንዱን ከሌላው አብልጦ አይወድም። ሰዎች ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት እኩል ናቸው የሚለው የክርስትና ትምህርት ዐቢይ ክፍል ነው። ግንም ሃይማኖት ይህን አያስተምርም። ክርስቲያኖች ግን ይህን እውነት ዘንግተው በባሕልና በጎሣ ይናገራሉ።

35ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በዚህ ትምህርት መሠረት ዓለም የሚንቃቸውን እንዴት መቀበል አለብን? ለ) ክርስቲያኖች ይህን ፍቅር ለሌሎች የሚያሳዩበትን መንገድ ግለጽ። ሐ) ይህን አድልዎ የሌለበትን የእግዚአብሔር ፍቅር ለማሳየት ክርስቲያኖች ምን ማድረግ አለባቸው?

ግሪኮች ለፍቅር ሦስት ቃላት አሏቸው። የመጀመሪያው፡- «ኤርስ» የሚባለው ፍቅር ነው። በባልና በሚስት መካከል ያለ ፍቅር ሲሆን እርስ በርስ በመሳሳብ ላይ የተመሠረተ ነው። ሁለተኛው፡- «ፊልዮ» የሚባለው ፍቅር ነው። የወንድማማች ፍቅርም ይባላል። እነዚህ የተለመዱ የግሪክ ቃላት ሲሆኑ እንደ ሁኔታው የሚለዋወጡ ናቸው። ሚስት ባልዋን የምትወደው ሲወዳት ብቻ ነው። ጓደኞቻችንን የምንወዳቸው ሲሰማሙን ብቻ ነው። ይህ ተፈጥሮአዊና በሁሉም ሰዎች መካከል የሚገኝ የፍቅር ዓይነት ነው። ፍቅር ለሚለው ሦስተኛው ግሪክኛ ቃል ደግሞ፡- «አጋፔ» የሚለው በጣም ረቂቅ ቃል ሲሆን ቃሉ በአዲስ ኪዳን ውስጥ በጣም የተለመደ ነው። ይህ ፍቅር ያለምንም ቅድመ-ሁኔታ የሚያፈቅር ፍቅር ነው። ምንም የሰዎች አስተዋፅዖ የለበትም። ስሜታዊ ሳይሆን ግለሰቡ ሆን ብሎ በአእምሮው የሚያደርገው ነው። ምንም ምላሽ ሳይጠብቅ ይሰጣል። ይህ ዓይነቱን ፍቅር ነው ዮሐንስ በአብዛኛው

ጽሑፎቹ የሚጠቅሰው። መለኮታዊ ስለሆነ እንዲህ ዓይነቱን ፍቅር የምናገኘው እግዚአብሔር ልቦናችንን በመለወጥ አዲስ ፍጥረት ሊያደርገን ነው። እግዚአብሔር ፍቅር ስለሆነ የእርሱ ዓይነት ፍቅር ደግሞ በሁኔታዎች የማይደገፍ መሥዋዕታዊ ስለሆነ ልጁን በነፃ ለዓለም ሰጠ። እግዚአብሔር ልጁን የሰጠን በሁለት መንገዶች ነው። በመጀመሪያ፣ ልጁ ወደዚህ ዓለም እንዲመጣና ሰው ሆኖ ከሰዎች ጋር እንዲኖር ፈቀደ። በሁለተኛ ደረጃ፣ የወደዳቸው ሰዎች ልጆቹ ሆነው ወደ እርሱ እንዲመጡ ደኅንነትን የሚያገኙበትን መንገድ እንዲከፍት ብሎ ልጁ በመስቀል ላይ እንዲሞት ፈቀደ/ሰጠ።

36ኛ ጥያቄ፡- ወንጌላውያን ከቤተሰቦቻቸው ተነጥለው ለሌሎች ስለ ኢየሱስ ለመመስከር መሄዳቸው ይህን ፍቅር እንዴት ያሳያል?

ኢየሱስ ወደ ምድር የመጣውና የሞተው ለምንድን ነው? የሐንስ ይህን የሚመልሰው ተከታታይ በሆነ ንግግር መልክ ነው። የሚያምኑትንና የማያምኑትንም ያነፃፅራቸዋል። ዓለምን በሁለት ይመድበዋል። አንደኛው ወገን ከእግዚአብሔር ፍርድ በታች ያሉት ናቸው። ሁላችን በአዳም ኃጢአት ስለተወለድን ከሕፃን እስከ ሽማግሌ ድረስ ባለጸጋ ወይም ድሀ፣ የተማረ ወይም ያልተማረ፣ ከማንኛውም ጎሣ ብንሆን ኃጢአተኞች ነን (ሮሜ 6:23)። በዚህ ምድብ ያሉት ከእግዚአብሔር ፍርድ በታች ናቸው። ሌላው ደግሞ ከፍርድ የዳኑት ናቸው። ከፍርድ የዳኑት በራሳቸው መልካም ሥራ ወይም ማንነት አይደለም። ከፍርድ የዳኑት ኃጢአተኝነታቸውን በመቀበላቸውና ኢየሱስ ክርስቶስ በእነርሱ ፈንታ እንደሞተ በማመናቸው ብቻ ነው። ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር የዘላለም ሕይወትን ሰጣቸው። ከዘላለም ፍርድ አምልጠዋል።

ኢየሱስ ወደ ዓለም የመጣው ዓለምን እንዲፈርድ አይደለም። ይህም በሁለት ምክንያት እውነተኛነቱን መመልከት ይቻላል። በመጀመሪያ ደረጃ፣ ዓለም ራሱ ከፍርድ በታች ስለነበር ሌላ ፈራጅ አያስፈልገውም ነበር። በሁለተኛ ደረጃ፣ እርሱ የመጣው እነዚህን ከፍርድ በታች የነበሩትን ሰዎች ነፃ ለማውጣት ነበር። በኋላ ግን ኢየሱስ ወደ ዓለም የመጣው ለፍርድ መሆኑን ተናገረ (ዮሐ. 9:39)።

የእግዚአብሔር ፍቅርና የእግዚአብሔር ፍርድ አይነጣጠሉም። እግዚአብሔር ኃጢአትን ይቀጣል። «የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነው»። ሁሉ ኃጢአት ስላደረጉ ሁሉም ከእግዚአብሔር ፍርድ በታች ናቸው፤ መሞት አለባቸው። እግዚአብሔር ፍቅር ከመሆኑ

የተነሣ ግን በኢየሱስ ክርስቶስ ሞት አማካይነት ከፍርድ የሚመልጡበትን መንገድ አዘጋጀ። ኃጢአተኞቹን እንዲሁ ይቅር አላላቸውም። የሚወደውን አንድያ ልጁን ለኃጢአታችን መሥዋዕት እንዲሆን ላከው። ኃጢአት ተገቢውን ቅጣት አገኘ። ከፍቅሩ የተነሣ ኃጢአተኞችን አጸደቃቸው! (ሮሜ 3:26)።

በሌላ በኩል ደግሞ የኢየሱስ መምጣት ለፍርድ ነበር። እግዚአብሔር ሰዎች በአንዱ መንገድ ብቻ ነው ወደ እርሱ እንዲመጡ የሚፈቅደው። ይህም በኢየሱስ ክርስቶስ በማመናቸው ነው። ስለዚህ በኢየሱስ ክርስቶስ የማያምኑትን የሚጠብቃቸው ዘላለማዊ ፍርድ ብቻ ነው። በዚህ ዓለም ላይ የምናደርገው ውሳኔ ዘላለማዊ ዕጣችንን ይወስነዋል። ኢየሱስ የመጣው በዓለም ላይ ወዲያው ለመፍረድ አይደለም። ኢየሱስ ወደዚህ ምድር የመጣው የመዳን መንገድ እንዲሆን እንጂ እንዲፈርድ አልነበረም። ባልተቀበሉት ላይ ግን ዳግመኛ ሲመለስ ይፈርድባቸዋል (ሮሜ 2:16! 1ኛ ቆሮ. 4:5)።

ኢየሱስ ስለሞተ ብቻ ኃጢአተኞች ሁሉ ይድናሉ ማለት አይደለም። ኢየሱስ ለኃጢአተኞች ሞቶአል። ይሁን እንጂ በእምነት ካልተቀበሉት በስተቀር ከእግዚአብሔር ፍርድ በታች ናቸው። ኢየሱስን የተቀበሉት ግን ፍርድን ከመፍራት ነፃ ወጥተዋል። ለእግዚአብሔር ከብር በመኖራቸው ይሸለማሉ እንጂ ዘላለማዊ ፍርድ ከቶ አይፈረድባቸውም (1ኛ ቆሮ. 3:10-15)።

ኢየሱስ ለኃጢአታቸው እንደሞተ የማይቀበሉ ግን አሁን እንኳ ቢሆን ከእግዚአብሔር ፍርድ በታች ናቸው። የእግዚአብሔርን ቁጣ እንጂ ፍቅሩንና ሞገሱን ለመቀበል መብት የላቸውም። ባለማመናቸው ምክንያት ራሳቸውን ለፍርድ አዘጋጅተዋል። እግዚአብሔር ስለፈረደባቸው ሳይሆን በገዛ ምርጫቸው ዘላለማዊ ሞት ይሞታሉ።

37ኛ ጥያቄ፡- ይህ እውነት በኢየሱስ ማመን ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ያሳይሃል?

በዮሐንስ 3:19-21 ባለው መሠረት ዮሐንስ ትምህርቱን ለመግለጽ ብርሃን በሚለው ቃል ተጠቅሞአል። ደኅንነትን ለመግለጽ ኢየሱስ የተጠቀመበት አራተኛው ምሳሌ «ብርሃን» የሚለውን ቃል ነው። ኢየሱስ እንደገና ንጹሕና ቅዱስ የእግዚአብሔርንም ባሕርይ ለሰዎች በሚገልጽ ብርሃን ተመስሎአል (ዮሐ. 1:4-9)። የዓለም ሰዎች ደግሞ ከፋዎች ከመሆናቸው ሌላ

ከፋታቸውን ለመሸፈን ከሚያደርጉት ጥረት የተነሣ በጨለማ ተመስለዋል። ኢየሱስ ደግሞ የእግዚአብሔርን እውነት ለሰዎች የሚገልጽ ብርሃን ነው። አብዛኞቹ ሰዎች ብርሃን የሆነውን ኢየሱስን አልተቀበሉትም። ኢየሱስ የእግዚአብሔር ቅድስና ሚዛን በመሆኑ ምን ያህል ከፋ እንደሆንን ያሳየናል። ሰዎች ከፋታቸውን ስለወደዱ ብርሃንን አልፈለጉም። የሚፈረድባቸውም ይህን ብርሃን ባለመቀበላቸው ነው። ሰዎች በእግዚአብሔር የማያምኑት ለአእምሮአቸው የሚስማማ ስላልሆነ ሳይሆን የእግዚአብሔርን ፍቅር እንዳያዩ መንፈሳዊ ዓይኖቻቸው ስለታወሩ ነው። ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት የሚሰጣቸውን እውነት መቀበል አልፈለጉም።

የእግዚአብሔርን እውነት የተቀበለ ግን ምንም የሚፈራበት ምክንያት የለውም። የኢየሱስ ብርሃን ኃጢአተኝነቱን እንዳይገልጽበት አይፈራም። ይህም የሚሆነው ኢየሱስ የኃጢአቱን ዋጋ እንደከፈለለት በማረጋገጡ ነው። በራሱ ደግ ሥራ ሳይሆን እግዚአብሔር በኢየሱስ በኩል በሰጠው ደኅንነት ይታመናል። እግዚአብሔርን ለማስደሰት ያደረገው ጥረቱ ከንቱ እንደሆነ አምኖ የእግዚአብሔርን ስጦታ ተቀብሎአል። ከዚህ የተነሣም የዘላለም ሕይወት አለው።

እግዚአብሔር ከመምረጥ ነፃነት ጋር ነው ሰዎችን የፈጠራቸው። አዳምና ሔዋን የመታዘዝ ወይም ያለመታዘዝ መብት ነበራቸው። የምርጫችንን ውጤት መቀበል የግድ ነው። በእያንዳንዳችን ፊት ይህ ምርጫ ቀርቦልናል። እግዚአብሔርን ታዝዘው ኢየሱስን የሚቀበሉ ሕይወትን መርጠዋል፤ ስለዚህም የዘላለም ሕይወት አላቸው። እግዚአብሔር በኢየሱስ በኩል ሊሰጥ የሚፈልገውን ደኅንነት የማይቀበሉ ግን የራሳቸውን መንገድ መምረጣቸው በእግዚአብሔር ላይ ማመፅ ስለሆነ ይፈረድባቸዋል።

38ኛ ጥያቄ፡- ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ የማያምኑበትን አንዳንድ ምክንያቶች ግለጽ።

ገና በመጽሐፉ መጀመሪያ ላይ ዮሐንስ አለማመን ስለሚያስከትለው ውጤት አመልክቶአል። መጽሐፉን የጻፈውም ሰዎች ጌታን እንዲቀበሉና በሕይወት እንዲኖሩ ለመጋበዝ ነው። በኢየሱስ የማያምኑ ግን የዘላለም ፍርድ ይጠብቃቸዋል። ለሰዎች የተሰጡ ሁለት ምርጫዎች እነዚህ ብቻ ናቸው።

39ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በዮሐንስ 3:16-21 ባለው መሠረት የወንጌልን መልእክት በራስህ ቃላት ግለጽ። ለ) ለሌሎች ስንመሰክር በእነዚህ ትምህርቶች መጠቀም የሚያስፈልገን ለምንድን ነው?

አምስተኛ ቀን፡- የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልሰ። ለሚከተሉትም ጥያቄዎች መልስ ስጥ። ከዚያም ለሳምንቱ ስብሰባ ለመዘጋጀት የውይይቱን ጥያቄዎች እንደገና ተመልከት።

የክለሳ ጥያቄዎች።

1. ኢየሱስ ያደረገው የመጀመሪያ ተአምር ምንድን ነው?
2. ኢየሱስ መቅደሱን ያነጻው ስንት ጊዜ ነው?
3. መሢሕ መሆኑን ለማሳየት ምን ዓይነት ምልክት እንደሚያደርግ ነው ኢየሱስ የተናገረው? ምን ማለት ነው?
4. በዮሐንስ ወንጌል መሠረት ኢየሱስ የመጀመሪያውን ስብከት የሰበከው ለማን ነው? ስለ እርሱ ምን እናውቃለን?
5. ኢየሱስ የገንዘብ ለዋጮችን ገበታ የገለበጠው ለምንድን ነው?
6. የመቅደሱ ሁኔታ ስለ እስራኤል ሕዝብ ምን ያመለክታል?
7. የእግዚአብሔር መንግሥት ማለት ምን ማለት ነው?
8. በዚህ ሳምንት በቃል ያጠናሃቸውን ጥቅሶች ጻፍ።
9. ለኒቆዴሞስ የደገንነትን መንገድ ለማስረዳት ኢየሱስ የተጠቀመባቸው አራት ምሳሌዎች ምንድን ናቸው?
10. ሦስቱ የፍቅር ዓይነቶች ምንድን ናቸው? እግዚአብሔር የሚያሳየንና ለሌሎች እንድናሳይ የሚፈልገው የትኛውን ዓይነት ፍቅር ነው?
11. እግዚአብሔር እንደሚያቻው ሁለቱ የዓለም ሕዝብ ምድቦች ምንና ምን ናቸው?

የሳምንቱ ስብሰባ

1. የሳምንቱ አምልኮ ጊዜ
2. ጸሎት

3. ክለሳ

4. ውይይት

ሀ. 1) ኢየሱስ በነበረበት ወቅት የአይሁድ አምልኮ ሥርዓት እንዴት እንደነበረ ግለጽ። 2) በቤተ ክርስቲያንህ ያለውን የአምልኮ ሥርዓት ግለጽ። 3) የቤተ ክርስቲያንህ አምልኮ እንደ አይሁዳውያን ሊሆን የሚችለው በእንዴት ያለ መንገድ ነው? 4) ራሳችንንና ቤተ ክርስቲያናችንን ምንም ሕይወት ከሌለው አምልኮ ለማንጸት ምን ማድረግ አለብን?

ለ. 1) ኢየሱስ በቤተ መቅደሱ ሁኔታ የተቆጣው ለምንድን ነው? 2) ክርስቲያኖችን ሊያስቆጡ ስለሚገቡ አንዳንድ ነገሮች ግለጽ። 3) በትክክለኛና ትክክለኛ ባልሆነ ቁጣ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው? 4) ኢየሱስ ኃጢአትን የሚመለከትበትን ሁኔታና እኛ ኃጢአትን ስለምንመለከትበት ሁኔታ ግለጽ። 5) በኃጢአት የማንቆጣው ለምድን ነው?

ሐ. 1) ኢየሱስ በመቅደስ ያደረገውን ሁኔታ ሰዎች በምን ዓይነት ሁለት ሁኔታዎች ነበረ የተመለከቱት? 2) ዛሬስ እነዚህ ሁኔታዎች በእንዴት ዓይነት መንገድ ነው በቤተ ክርስቲያናችን የሚታዩት? 3) ትክክለኛና ትክክለኛ ባልሆነ እምነት መካከል ያለው ልዩነት ምንንድን ነው? 4) የእውነተኛ እምነት መመዘኛ ምንድን ነው? 5) ከሚገባ በላይ በሰዎች መታመን የሌለብን ለምንድን ነው?

መ. 1) ኢየሱስ ጊዜ ወስዶ ወንጌልን ለኒቆጲሞስ የገለጸበት ምክንያት ምንድን ነው? 2) ባለጸጎችና የተማሩ ሰዎች ብዙ ጊዜ ወንጌልን በእንዴት ዓይነት ሁኔታ ነው የሚመለከቱት? 3) አብዛኞቹ የቤተ ክርስቲያንህ አባሎች ሀብታም ናቸው ወይስ ድሆች? 4) ቤተ ክርስቲያንህ ሀብታሞችም ሆኑ ድኅች ጌታን እንዲቀበሉ ምን እያደረገች ነው?

ሠ. 1) ኢየሱስ የተናገራቸውን ሁለት ልደቶች አነፃፅር። የሚመሳሰሉት እንዴት ነው? የማይመሳሰሉትስ እንዴት ነው? 2) ሰዎች ጌታን ተቀብለው ሲድኑ የሚሆነውን ለመግለጽ «እንደገና (ዳግመኛ) መወለድ» የሚለው ቃል

በጣም አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት ምንድን ነው? 3) አንዳንድ ሰዎች ክርስቲያን ስለመሆን ምን ዓይነት የተሳሳተ አስተሳሰብ አላቸው? 4) ይህ ትክክል ያልሆነው ለምንድን ነው? 5) ኢየሱስን የግል ጌታና አዳኝ አድርጎ ስለመቀበል ቤተ ክርስቲያን ወጣቶችን እንዴት ታስተምራለች?

- ረ. 1) ምንም እንኳ ጌታ ኢየሱስን ተቀብለው ባያውቁም መልካም ጠባይ እንዳላቸው የምታውቃቸውን ሰዎች ዘርዝር። 2) እንደነዚህ ዓይነቶቹ ሰዎች ወደ ገሃነም እንደሚገቡ ግመን የሚከብደን ለምንድን ነው? 3) ኢየሱስ ስለሚናገርባቸው የሁለት ምድብ ሰዎች ግለጽ። 4) ልዩነታቸው ምንድን ነው?

5. ጸሎት

ትምህርት 5

ዮሐንስ 3:22-4:42

የመጀመሪያ ቀን፡- ዮሐንስ 3:22-36

አንዳንድ ጊዜ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ታዋቂነትን ሲያገኙ ከራሳቸው መልካምነት ይመስላቸውና ይሳሳታሉ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ለአገልግሎት ያላቸው ዓላማ ይለወጥና የራሳቸውን ታላቅነት፣ ክብርና ኃይል ማሳደግ ይጀምራሉ።

በአገልግሎታቸው ዝነኛ ስለሆኑ ብዙ ደመወዝ የሚከፈላቸው ይመስላቸዋል። ከእነርሱ የሚበልጥ አገልጋይ ሲመጣ ቀድሞ አብረዋቸው የነበሩ ደግሞ እነርሱን ትተው ሲሄዱ ቅንፃት ያድርባቸዋል። በዚህ ጊዜ አገልጋዮች እርስ በርስ ይጋጫሉ። በሁኔታውም ምእመናን ይጎዳሉ። ይህ ሁኔታ ቀድሞ የነበሩትን ሽማግሌዎች በተማሩ ወጣቶች ለመተካት በሚወሰደውም እርምጃ ይከሰታል። ሽላምግሌዎቹ ሥልጣኑን እንደያዙ ለመቆየት ይፈልጋሉ። ወጣቶቹ ደግሞ በግፊት ተነሣሥተው ሊነጥቋቸው ይፈልጋሉ።

ገኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ በቤተ ክርስቲያን እንዴት ሲፈጸም እንዳየህ ግለጽ። ለ) በመሪዎችና በምእመናን ላይ ምን ውጤት አስከተለ?

እንደዚህ የሚሆነው መሪዎቹ አንዳንድ ዐቢይ መንፈሳዊ አውነታዎችን ካለመረዳታቸው የተነሣ ነው። በመጀመሪያ፣ ለምን

እንደሚያገለግሉ ዘንግተዋል። የሚያገለግሉት ለራሳቸው ክብር፣ ታዋቂነትና ሀብት አይደለም። ከሁሉም ይልቅ ለእግዚአብሔር ክብር ማገልገል አለባቸው። ሁለተኛ፣ የሥራ መከናወንን የሚሰጥ እግዚአብሔር መሆኑን ዘንግተዋል። እግዚአብሔር ተፈጥሮአዊ ችሎታንና መንፈሳዊ ስጦታን ያድላል። እንዲሳካልን የሚያደርግ እርሱ ነው። ሦስተኛ፣ ራሳችንን ከሌሎች ጋር ማወዳደር የለብንም። እግዚአብሔር ለእያንዳንዳችን የተለያየ ስጦታ ሰጥቶናል። ዋናው ነገር በተሰጠን ስጦታ ታማኝ ሆነን መገኘት ነው።

2ኛ ጥያቄ፡- የቤተ ክርስቲያን ሀገራዊ አገልጋዮች የዚህ ዓይነት አመለካከት ቢኖራቸው ኖሮ አገልግሎታቸውና ከሌሎች አገልጋዮች ጋር የሚኖራቸው መግባባት እንዴት ይለወጥ ነበር?

ሰይጣን ኢየሱስ ክርስቶስንና መጥምቁ ዮሐንስን ለመከፋፈል ብዙ መከራ አድርጎ ነበር። መጥምቁ ዮሐንስ መንፈሳዊ ብስለት የነበረው ሰው ነበር። ማንነቱን በማወቁ እግዚአብሔር የሰጠውንም ስጦታና ችሎታ፣ ማድረግ የሚገባውንም በመረዳቱ ሰዎችን ወደ ክርስቶስ ያመለክት ነበር። የእርሱ ተፈላጊነት ዝቅ እንዲል የኢየሱስ ተፈላጊነት ደግሞ ከፍ እንዲል አደረገ።

3ኛ ጥያቄ፡- ዮሐንስ 3:22-36 አንብብ። ሀ) ከኒቆዶሞስ ጋር ከተነጋገረ በኋላ ኢየሱስ ወዴት ሄደ? ለ) በዚያ ሰፍራ ደቀ መዛሙርቱ ምን አደረጉ? ሐ) በዚያ ጊዜ መጥምቁ ዮሐንስ የት ነበረ? መ) በመጥምቁ ዮሐንስና በኢየሱስ መካከል መከፋፈል መፍጠር የሚችል ምን ተደረገ? ሠ) የዮሐንስ መልስ መንፈሳዊ ብስለቱን የሚመሰክረው እንዴት ነው? ረ) ስለ ኢየሱስ ምን ገለጸ ሰጠ? ሰ) እነዚህ ክፍሎች የኢየሱስን መለኮታዊነት የሚመሰክሩት እንዴት ነው? ሸ) በኢየሱስ የሚያምኑ ምን ይሆናሉ?

ኢየሱስ ከኒቆዶሞስ ጋር ከተነጋገረ በኋላ ከኢየሩሳሌም ተነሥቶ ወደ ይሁዳ ሄደ (ምናልባትም በዮርዳኖስ ወንዝ አካባቢ ሳይሆን አይቀርም)። እዚያ ጥቂት ጊዜ አሳለፈ። ደቀ መዛሙርቱንም በዮርዳኖስ ወንዝ ዳርቻ ማጥመቅ ጀመሩ። (ዮሐንስ 4:2 ኢየሱስ እንዳላጠመቀ በግልጽ እንደሚያመለክት አትዘንጋ)። ይህ የክርስትና ጥምቀት አይደለም። የክርስትና ጥምቀት የሚጀመረው ከኢየሱስ ትንሣኤ በኋላ የቤተ ክርስቲያን ዘመን ሲጀመር ነው። ይህ ጥምቀት ለንስሐና ስለ እግዚአብሔር መምጣት ዮሐንስ የጀመረውን ጥምቀት የሚያስፋፋ እንደነበር ይታሰባል። ጥቂቶች የኢየሱስ ተከታዮች አስቀድሞ የዮሐንስ ተከታዮች ነበሩ። ዮሐንስና ኢየሱስ

ሁለቱም ስለ ንስሐና ለእግዚአብሔር መንግሥት ስለመዘጋጀት በማስተማራቸው መልእክታቸው ተመሳሳይነት አለው (ለምሳሌ ማቴ. 3:21 4:17)።

መጥምቁ ዮሐንስም በዮርዳኖስ ወንዝ ዳርቻ ሄኖን በሚሉት ስፍራ እያጠመቀ ነበር። ስለዚህ ስፍራ እርግጠኛ ባንሆንም ኢየሱስ ያጠምቅ ከነበረበት ብዙ የራቀ ሳይሆን ይችላል። ዮሐንስ በኅብረተሰቡ ዘንድ የነበረውን ታዋቂነትና ተሰሚነት በፍጥነት አላጣም። ብዙዎች ወደ እርሱ ገና ይመጡ ነበር። ልባቸው ተነክቶ ኃጢአታቸውን ተናዝዘው ይጠመቁ ነበር። ይህ የሆነው መጥምቁ ዮሐንስ ከመታሠሩ በፊት መሆኑን ከመግለጽ በቀር እንዴት እንደታሠረ ሐዋርያው ዮሐንስ አይገልጽልንም። (በማቴ. 14:1-12 ዝርዝር ታሪኩን ተመልከት)። የመጽሐፉ ዓላማ እስከመጨረሻ ኢየሱስን እንዳገለገለ ማሳየት ነው።

አንድ ቀን ለመንጸት ስለሚደረግ ሥርዓት አስመልክቶ በዮሐንስ ደቀ መዛሙርትና በአንድ አይሁድ መካከል አለመግባባት ተፈጠረ። ኢየሱስና ዮሐንስ በነበሩበት ዘመን ይህን ሥርዓት አስመልክቶ ብዙ ክርክር ይነሣ ነበር። ለዚህ ከፍተኛ ትኩረት የሚሰጡት ደግሞ ኢሴናውያን ነበሩ። የክርክራቸው ነጥብ ምን እንደሆነ አናውቅም። ይሁን እንጂ የመጥምቁ ዮሐንስ ደቀ መዛሙርት ጉዳዩን ለእርሱ እስኪያሳውቁት ድረስ የኢየሱስ ደቀ መዛሙርት እያጠመቁ እንደሆነና ኢየሱስ ብዙ ደቀ መዛሙርትን ማግኘቱ ነበር። በሌላ አነጋገር ተመቅኝተው ነበር።

4ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከሚታየው ሁኔታ ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው? ለ) ደቀ መዛሙርቱ የተመቀኙት ለምንድን ነው?

የመጥምቁ ዮሐንስ ንግግር የት እንዳበቃና ሐዋርያው ዮሐንስ ደግሞ ከየት ማብራሪያውን እንደቀጠለ ማወቅ ያስቸግራል። ብዙ ምሁራን ሁለቱን ንግግሮች በዮሐንስ 3:31 ይከፍሏቸዋል። መጥምቁ ዮሐንስ ለደቀ መዛሙርቱ የሰጠው መልስ መንፈሳዊ ብስለቱን ያመለክታል። በመጀመሪያ፡ ሥልጣንም ሆነ አገልግሎት ከማን እንደሚገኝ አመለከታቸው። እግዚአብሔርን የምናገለግልበት ሥልጣንም ሆነ ችሎታ የሚመጣው ከራሱ ከእግዚአብሔር ነው። ይህ ደግሞ ለመጥምቁ ዮሐንስ ብቻ ሳይሆን ለኢየሱስም እውነት ነው። ዮሐንስም ሆነ ኢየሱስ ሥልጣናቸው ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደሆነ ተናግረዋል። ስለሆነም እግዚአብሔር ለሚፈልገው

ታዋቂነትን ይሰጣል። የሐንሰ ራሱን ለመሂሐ መንገድ እንደሚያመቻች ሰው ነበር የተመለከተው። ስለዚህ መሂሐ ከእርሱ ይልቅ ታዋቂነትን ስላገኘ አልተመቀኘም።

5ኛ ጥያቄ፡- የሐንሰን ምሳሌነት የቤተ ክርስቲያኖችን መሪዎች ምን ያህል ሊከተሉት ይገባቸዋል?

ሁለተኛ፡ የሐንሰ እየደጋገመ መሂሕ አለመሆኑን ሲመሰክር ነበር። ስለ መሂሕ መምጣት የሰዎችን ልብ እንዲያዘጋጅ የተላከ ነበር። አገልግሎታቸውን ከፈጸሙ በኋላ ሰዎች ሁሉ የኢየሱስ ተከታይ በመሆናቸው እርሱም ሆነ ደቀ መዛሙርቱ አልተደነቁም።

ሦስተኛ፡ የሐንሰ ራሱንና ኢየሱስን በሙሽራና በሚዜ ይመስላል። ሚዜ ሠርግን በማዘጋጀት ረገድ ራሱን የቻለ ድርሻ አለው። ሙሽራይቱን የሚወስዳት ግን ሙሽራው ነው። የሠርጉ ዋነኛ ዓላማ ሙሽራው እንጂ ሚዜው አይደለም። ይሁን እንጂ ሚዜም የሙሽራው ደስታ ተካፋይ ነው። ስለሆነም ኢየሱስ እንደ ሙሽራው ሆኖ ሲከብርና ሲደሰት የሐንሰም የዚህ ክብርና ደስታ ተካፋይ ሆኖአል።

አራተኛ፡ የራሱን ማንነትና የኢየሱስን ማንነት ስለተረዳ እርሱ እንዲያንስ ኢየሱስ ግን እንዲልቅ እንደሚያስፈልገው ተረዳ። ይህ የሐንሰ ከተናገራቸው አስደናቂ ቃላት አንዱ ነው። ደቀ መዛሙርቱን የሰበሰበው ከብዙ ድካም በኋላ ነው። ተለይተውት ሲሄዱ ሊከፋው ይገባ ነበር። ይሁን እንጂ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደመሆኑ መጠን ኃይልን፣ ሥልጣንና ታዋቂነትን ማግኘት እንደሚኖርበት ተገነዘበ። ቢሆንም የእግዚአብሔር አገልጋይ በመሆኑ በዚህ መጪነት የለበትም።

ብዙ ጊዜ ግን አገልጋዮች እንደ መጥምቁ የሐንሰ ሁሉ የእግዚአብሔር አገልጋዮች መሆናቸውን ይዘነጋሉ። ሥልጣንን፣ ክብርንና ታዋቂነትን ለግላቸው ማድረግ ይፈልጋሉ። በዚህም ለእግዚአብሔር ብቻ መሆን የሚገባውን ክብር ይሻማሉ። ክብሩ ለእግዚአብሔር እንጂ ለእኛ-ለአገልጋዮች እንዳይሆን ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። መዘምራንም ሆነ የቤተ ክርስቲያኖች መጋቢዎች ክብርን መሻማት የለባቸውም። ክብርን መቀበል የሚገባው እርሱ ብቻ በመሆኑ ሰዎችን ወደ እርሱ እንምራቸው።

6ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሰዎች ለእግዚአብሔር ብቻ የሚገባውን ክብር እንዴት እንደሚሻሙ ግለጽ። ለ) ይህ ሁኔታ ለአገልጋዮች አደገናኛ

የሚሆነው ለምን ይመስልሃል? ሐ) ከብሩ ለእግዚአብሔር ብቻ እንዲሆን አገልጋዮች ምን ማድረግ ይኖርባቸዋል?

ምንም እንኳ እርግጠኛ ሆነን መናገር ባንችልም በዮሐንስ 3:31-36 ያለው ሐዋርያው ዮሐንስ የሰጠን ሥነ-መለኮታዊ ትምህርት ነው። በዚህ ክፍል ላይ የኢየሱስን ማንነትና ፈጽሞ በእርሱ መታመን ምን ያህል አስፈላጊ መሆኑን ያመለክተናል።

በዮሐንስ 3:31-34 ባለው ላይ ሁለት ሰዎች በመወዳደር ቀርበዋል። የመጀመሪያው «ከላይ የሚመጣው» የተባለለት ሲሆን ይህም የኢየሱስን መለኮታዊነት የሚያመለክት ነው። ኢየሱስ ከላይ የሚመጣ እንደመሆኑ መጠን ከሁሉም ይበልጣል። በሁሉም ላይ ሥልጣን አለው (ቁ. 31)። በጣም የሚያሳዝነው ግን አብዛኛውን ጊዜ ሰዎች ስለ ኢየሱስ የተገለጸው ነገር ብቻ ሳይሆን የእርሱን ማንነት ደግሞ አይቀበሉም። የኢየሱስን ምስክርነት እንኳን አይቀበሉም (ቁ. 32)።

ኢየሱስ የመጣው ከእግዚአብሔር ነው። እርሱ ራሱም እግዚአብሔር ስለሆነ የተናገረው የእግዚአብሔር ቃል ነው። ኢየሱስ በሥጋ የተገለጠ አምላክ እንደመሆኑ መጠን ስለ ራሱም ሆነ ስለ እግዚአብሔር የሚሰጠው ምስክርነት ከማንም ይልቅ እውነተኛ ነው። ለዚህም ሁለት ምክንያቶች አሉን። በመጀመሪያ፣ እርሱ ራሱ አምላክ በመሆኑ የሚናገረውም እንደ አምላክ ነው። ሁለተኛ፣ ኢየሱስ ምንም ኃጢአት አልነበረበትም። ስለዚህም በእርሱ አማካይነት መንፈስ ቅዱስ የሚሰጠው ምስክርነት ከማንም በላይ ነው (ቁ. 34)። ሐዋርያው በእግዚአብሔር አብና በእግዚአብሔር ወልድ መካከል ያለውን ኅብረት ያመለክታል (ቁ. 35)። እግዚአብሔር አብ በልዩ ፍቅር ኢየሱስን ይወልደዋል። ይህ ፍቅር ኢየሱስ ላለው ኃይልና ሥልጣን ዋስትና ነው። «ሁሉንም ሰጥቶታል» የሚለው ቃል እንደ እግዚአብሔር መክበሩን፣ ከሰም ሁሉ በላይ የሆነ ስም ያለው መሆኑን፣ የቤተ ክርስቲያን ራስ መሆኑን፣ አብ መንፈስ ቅዱስን እንደሚሰጥ እርሱም መንፈስ ቅዱስን መስጠት መቻሉን፣ የዘላለም ሕይወት መስጠት መቻሉን፣ ወዘተ ያመለክታል። እነዚህን ሁሉ ለማድረግ ኢየሱስ እንዴት ያለ ሥልጣን እንዳለው መጽሐፍ ቅዱስ ያመለክታል።

«ከምድር የሚሆነው» የሚለው ቃል በጠቅላላ ሰዎች በተለይም መጥምቁ ዮሐንስን የሚያመለክት ነው። መጥምቁ ዮሐንስ ምንም ያህል ታላቅ ነቢይና መሢሕ የመጣበትን መንገድ ያዘጋጀ ቢሆንም

ሰው ነው። የሚናገረው ሁሉ በሰው ደረጃ ነው። ሰው ምንም ያህል ታላቅ ቢሆን ከእግዚአብሔር ጋር መወዳደር አይችልም (ቁ. 31)።

ምንም እንኳ አብዛኞች የኢየሱስን ምስክርነት ባይቀበሉም ሌሎች ደግሞ ምስክርነቱን ሰምተው ሊቀበሉት ወስነዋል። አንድ ሰው ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ሊቀበልና ሲያምንበት ኢየሱስ የተናገረው ሁሉ እውነት መሆኑን ያረጋግጣል። ኢየሱስ ራሱ እውነት መሆኑን፣ ኢየሱስ ስለ እግዚአብሔር ከሚመስከሩት ምስክሮች ሁሉ እንደሚበልጥና የሚሰጠው ምስክርነት እውነት መሆኑን ያውቃል። አንድ ሰው ኢየሱስን እስካልተቀበለ ድረስ በመንፈሳዊ ሕይወቱ ታውሮአል። እውነትንም መረዳትም ሆነ ማወቅ አይችልም (ቁ. 33)።

ሐዋርያው ዮሐንስ እንደገና ሰዎች ማድረግ ስላለባቸው ምርጫ ያነሣል። የሚያምኑ የዘላለም ሕይወት አላቸው። «አላቸው» ይላል እንጂ «ይኖራቸዋል» አይልም። ኢየሱስን በተቀበሉበት ቅጽበት የእግዚአብሔር ልጆች ይሆናሉ። እግዚአብሔር አዲስ ባሕርይ ሰጥቶአቸዋል። በዚህ ምድር እያሉ በከፊል፣ በኋላ ደግሞ በሙላት ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ይኖራቸዋል።

በኢየሱስ የማያምኑ ግን በመጨረሻ ቀን የሚፈረድባቸው ብቻ ሳይሆን ከፍርድ በታች ናቸው። በሚያምኑት ውስጥ ዘላለማዊ ሕይወት እንዳለ ሁሉ በማያምኑት ውስጥ ደግሞ ዘላለማዊ ፍርድ አለ። «የእግዚአብሔር ቁጣ» ሲል በማይታዘዙትና በኢየሱስ ክርስቶስ ለማመን ፈቃደኛ ባልሆኑት ላይ እግዚአብሔር የሚያመጣው ፍርድ ወይም ቅጣት ነው። እንደ ፍቅር ሁሉ ፍርድም የእግዚአብሔር ባሕርይ ነው። እግዚአብሔር ከፋትን ይጠላል።

7ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከእነዚህ ጥቅሶች ስለ እግዚአብሔር ባሕርይ ምን እንማራለን? ለ) ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ምን እንማራለን? ሐ) ደኅንነትን ስላገኙት ሰዎች ምን እንማራለን? መ) ስለሚጠፉት ሰዎች ምን እንማራለን? ሠ) በኢየሱስ ክርስቶስ ስለማመን አስፈላጊነት ምን እንማራለን?

ሁለተኛ ቀን፡- ዮሐንስ 4:1-26

ዮሐንስ 4:13-14 በቃልህ አጥና።

8ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በኢትዮጵያ ውስጥ የሚናቁና የሚጠሉ ነገዶችን ዘርዝር። ለ) ወንጌል ለእነዚህ ሰዎች ምን አደረገላቸው?

በጣም የሚያሳዝነው ቤተ ክርስቲያን ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ የዓለምን ባሕልና አስተሳሰብ መከተልዋ ነው። ለምሳሌ ያህል አንዳንድ ክርስቲያኖች ዘረኞች ከመሆናቸው የተነሣ ከሌላው ይልቅ ለራሳቸው ጎሣ ያደላሉ። አንዳንድ ክርስቲያኖች ደግሞ ሸክላ ሠሪዎችን፣ ቀጥቃጮችንና ፋቂዎችን ይንቃሉ። እነዚህን የተናቁ ሕዝቦች ግገልገልን አይፈቅዱም። ክርስቲያን አገልጋዮች ለአመንዝራዎችና ለእስረኞች ወንጌልን ለመስበክ መከራ ሲያደርጉ አይታዩም።

9ኛ ጥያቄ፡- ይህን ሁኔታ በቤተ ክርስቲያንህ ምን ያህል ተገንዝበኸዋል?

መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስተምረው እግዚአብሔር ለግንም ዘር አያደላም። ጥቁሮችም ሆኑ ነጮች እንዲሁም በኢትዮጵያ ያሉ የተለያዩ ዘሮች በሙሉ በእርሱ ፊት እኩል ናቸው። አንዱን ከሌላው አብልጦ አይወድም፤ አያከብርምም። በዚህ ሁኔታ የግንኖር ከሆነ እግዚአብሔርን እናሳዝናለን። የጎሣን ልዩነት ሳፈረሰው ለኢየሱስ ክርስቶስ ተገቢ ክብርን አንሰጥም (ገላ. 3:28)። የሥራ ወይም የኤኮኖሚ ደረጃችን የተለያየ ቢሆንም እግዚአብሔር የቢሮ ሠራተኛን፣ ገበሬን ፋቂውንም እኩል ይወዳል። በጣም የሚያስገርመው ደግሞ እግዚአብሔር ወንጀለኛንና በኅብረተሰቡ በጣም የከበረውን ሰው እኩል መውደዱ ነው።

ኢየሱስ በዚህ ምድር በነበረበት ዘመን ሰዎች ባሕል አድርገው የያዙትን ነገር ትቶ ያለአንዳች አድልዎ ሰዎችን ሁሉ መውደዱን አሳይቶአል። ከተናቀውና በጣም ከተጠላው ቀረጥ ሰብሳቢና እንዲሁም በኅብረተሰቡ ከተጠላች ሴተኛ አዳሪ ጋር ተነጋገረ፤ በላም (ማቴ. 14:9-11፤ 11:19)። ዛሬ ደግሞ በጣም ከሚጠላ ጎሣ የነበረችውን ብዙዎች አግብተው የፈቷትንና በአመንዝራነት ትኖር የነበረችውን ሴት እንዳገለገለ እንመለከታለን። ኢየሱስ ከሳምራዊቷ ሴት ጋር እንደተነጋገረ እናጠናለን።

10ኛ ጥያቄ፡- ዮሐንስ 4:1-26 አንብብ። ሀ) ኢየሱስ በዮርዳኖስ ወንዝ ዳርቻ ከነበረው አካባቢ የሄደው ለምንድን ነው? ለ) ቀጥሎ ወዴት ሄደ? ሐ) በጉድጓዱ አጠገብ ማንን አገኘ? መ) ምን ጠየቃት? ሠ) ይህ ጥያቄ ሴቲቱን ያስደነቃት ለምንድን ነው? ረ) ምን እንድትለምነው ነበር ሴቲቱን ያሳለባት? ሰ) ኢየሱስ ራሱን ከዚያ ውኃ ጋር ያወዳደረው እንዴት ነበር? ሸ) ሂጂና ባልሽን ጥሪው ያላት ለምንድን ነው? ቀ) ስለ ባልዋ ለኢየሱስ ምን

አለችው? በ) የት ማምለክ እንደሚገባ ኢየሱስን የጠየቀችው ለምንድን ነው? ተ) ወደፊት ሰዎች እግዚአብሔርን የት እንደሚያመልኩት ነው ኢየሱስ የነገራት? ቸ) ማን እንደሆነ ነው ኢየሱስ ለሴቲቱ የነገራት?

ባለፈው ሳምንት ኢየሱስ ሰላደረገው የመጀመሪያ ስብከት ይኸውም ከኒቆዲሞስ ጋር ሰላደረገው ውይይት ተመልክተናል። አሁን ደግሞ ከሳምራዊቷ ሴት ጋር ያደረገውን ውይይት ወይም ሁለተኛ ስብከት እንመለከታለን።

ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ለተወሰነ ጊዜ በቦርዳኖስ ወንዝ አካባቢ ቆዩ። ያጠምቁ የነበሩት ደቀ መዛሙርቱ እንጂ ኢየሱስ እንዳልነበረ በድጋሚ እንመለከታለን። የኢየሱስ ተከታዮች ቁጥር በየዕለቱ እየበዛ በመምጣቱ የሃይማኖት መሪዎቹ እንኳ ሳይቀሩ ልዩ ትኩረት ሰጡት። ኢየሱስ ግን ዝነኝነትን አልፈለገም። ሰዎች በተሳሳተ ዓላማ ገንዘብ ሊያገኙ ወይም የሃይማኖት ቡድን ሊመሠርቱ ወይም ተአምራትን ሲሠራ ሊያዩና ተከታዮቹ እንዲሆኑ ልፋጎት አልነበረውም። የኋላ ኋላ የሃይማኖት መሪዎቹ ፈሪሳውያን ጠላቶች ከሆኑት ጋር ሊጋጭ አልፈለገም። ስለዚህ ኢየሱስ ይሁዳን ትቶ ወደ ገሊላ ተመለሰ።

«በሰማርያም ሊያልፍ ግድ ሆነበት» የሚለውን ዐረፍተ ነገር በጥንቃቄ መመልከት አለብን። (በመጽሐፉ ጀርባ ያለውን ካርታ ተመልከት)። ይሁዳ የምትገኘው ከፓለስታይን በስተደቡብ ነው። ገሊላ ደግሞ የምትገኘው ከፓለስታይን በስተሰሜን ነው። ሰማርያ የምትገኘው በሁለቱ መካከል ነው። ከይሁዳ ወደ ገሊላ የሚወስዱ ሁለት መንገዶች አሉ። አጭሩ መንገድ ከኢየሩሳሌም ወደ ሰማርያ ከዚያም ወደ ገሊላ መሄድ ነው። ይሁን እንጂ ወግ አጥባቂ አይሁዳውያን በዚህ መንገድ አይሄዱም። ሳምራውያንን በጣም ስለሚጠሉዋቸው በአገራቸው ከማለፍ ይልቅ በረጅሙ መንገድ መጓዝን ይመርጣሉ። ወደ ገሊላ መሄድ ሲፈልጉ የቦርዳኖስን ወንዝ ተሻግረው ተከትለውት ወደ ሰሜን ይጓዛሉ። እንደገና ወንዙን ይሻገሩና ወደ ገሊላ ይደርሳሉ። ታዲያ ለምን የኢየሱስ በሰማርያ በኩል አለፈ? ይህን ያደረገው ሌላ መንገድ ስላልነበረ ሳይሆን የሚያገለግላት ሳምራዊት ሴት እዚያ ስለነበረች ነው።

11ኛ ጥያቄ፡- «ሳምራውያን» የሚለውን ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ-ቃላት ውስጥ ተመልከት። እንዴት እንደተመሠረቱ፣ በየት/ወዴት እንደሚያመልኩ፣ አይሁዳውያን ለምን

ከይሁዳ የሆኑት አይሁዳውያንና የሳምራውያን ጠብ ብዙ መቶ ዓመታት ሆኖታል። ከሰለጥን በኋላ የእስራኤል መንግሥት ለሁለት ተከፈለ። የደቡብ መንግሥት ይሁዳ፤ የሰሜን መንግሥት ደግሞ እስራኤል ተባለ። (የዋና ከተማውም ሆነ የወረዳውም ስም ሰማርያ ነው)። ሁለቱም አይሁዳውያን ቢሆኑም ብዙውን ጊዜ ይዋጉ ነበር። በ722 ዓመት ከክ.ል.በ. የአሦር መንግሥት ሰማርያን ድል አደረገ። ብዙ አይሁዳውያንንም አጉዘው በአሕዛብ መካከል በተኑአቸው። አሕዛብንም አምጥተው በሰማርያ አኖሩዋቸው። እነዚህ አሕዛብ ወደዚያ ስፍራ ሲመጡ ጣዖቶቻቸውን ይዘው ነበር። በዚያ ላይ ደግሞ የአይሁድን አምልኮ ሥርዓትንም ተቀብለዋል (ነገሥት ካልዕ 17)። በኋላም እነዚህ አሕዛብ አምልኮ-ጣዖታቸውን ትተው የአይሁድን እምነት ተቀበሉ። ይሁን እንጂ በብሉይ ኪዳን ትምህርት ላይ የሚጠምሩት አላቸው። ከአምስቱ የሙሴ መጻሕፍት ውጪ አይቀበሉም። በ538 ዓመት ከክ.ል.በ. አይሁዳውያን ከስደት ወደ ይሁዳ በተመለሱበት ጊዜ በሁለቱ ሕዝብ መካከል መፋጠጥ ተጀመረ። ቤተ መቅደሱን እንደገና በመጠገን ሥራ አይሁዳውያን ሳምራውያንን እንዳይሳተፉ አገዱአቸው። (ዕዝራ 4:25 ቀጥሎ ያሉትን ጥቅሶች ተመልከቱ)። በኋላም በ400ዓ. ከክ.ል.በ. ሳምራውያን በገሪዛም ተራራ ላይ የራሳቸውን መቅደስ ሠሩ። በ128ዓ. ከክ.ል.በ. በሁለቱ ሕዝቦች መካከል በተደረገው ጦርነት አይሁዳውያን በገሪዛም ተራራ ላይ የነበረውን መቅደስ ደመሰሱት። ኢየሱስ በዚህ ምድር በነበረበት ዘመን ሳምራውያን ለሃይማኖት ጉዳይ ከገሊላ ወደ ኢየሩሳሌም የሚሄዱትን ሰዎች ይገድሉ ነበር (ሉቃ. 9:51-53)። ሳምራውያን ለአሕዛብ በተፈቀደው ክልል እንጂ ኢየሩሳሌም ወደነበረው ቤተ መቅደስ እንዲገቡ አይፈቀድላቸውም። አይሁዳውያን እንዲሁ በገሪዛም ተራራ ወደነበረው የሳምራውያን ቤተ መቅደስ እንዲገቡ አይፈቀድላቸውም። አይሁዳውያንና ሳምራውያን አይጋቡም። እንዲያውም አይሁዳውያን ሳምራውያንን ማነጋገር እንኳ ደስ አይላቸውም።

እንግዲህ በአይሁድና በሳምራውያን መካከል ይህን ያህል ጥላቻ እንዳለ እያወቀ ነበር ኢየሱስ ሲካር ወደምትባል ከተማ የሄደው። ሲካር የምትገኘው ያዕቆብ ለልጁ ለዮሴፍ በሰጠው ርስት አጠገብ ነበር (ዘፍጥረት 48:21-22 ተመልከት)። ምንም ባሕል ሳያገደው ኢየሱስ ሳምራዊቷን ሴት አነጋገራት። በመጀመሪያ ደረጃ፡ አይሁዳውያን ሴቶችን እንደ ዝቅተኛ ፍጥረት ስለሚቆጥሩዋቸው

አያነጋግሩዋቸውም። ኢየሱስ ግን ሴቶችን ከማነጋገሩም በላይ ያዝንላቸው ነበር።

በሁለተኛ ደረጃ፣ ኢየሱስ ያነጋገራት ሳምራዊት ሴት በሰዎች ዘንድ ብትናቅም እግዚአብሔር ግን ይወዳታል። ኢየሱስ በአይሁድና በሳምራውያን መካከል የነበረውን የጾብ ግድግዳ አፈረሰው።

ወደ ገሊላ በመሄድ ላይ እያለ ኢየሱስ ደክሞትና እርቦት ነበር። ይህም ኢየሱስ በዚህ ምድር በነበረበት ጊዜ እንደማንኛችንም ይራብና ይጠማ ስለነበር ኢየሱስ ሥጋ መልበሱን ያመለክታል። የያዕቆብ ጉድጓድ ወደሚባል ስፍራ ደረሰ። ምናልባትም ጉድጓዱን የቆፈረው ያዕቆብ በመሆኑም ሊሆን ይችላል የያዕቆብ ጉድጓድ የተባለው። ኢየሱስ በጉድጓዱ አጠገብ ተቀመጠ። ደቀ መዛሙርቱም ምግብ ለመግዛት ወደ ከተማ ሄዱ። ጊዜው ስድስት ሰዓት ነበር። ዮሐንስ ሰዓቱን ሲጠቅስ እርሱ ራሱ የሆነውን ሁሉ እንደሚያውቅ እንጂ ከሌላ ሰው ብቻ እንዳልሰማ ያሳያል።

ኢየሱስ በዚያ ስፍራ ተቀምጦ እያለ ሳምራዊቷ ሴት ውኃ ልትቀዳ መጣች። ቀትሩ በጣም ሞቃት በመሆኑ ሴቶች ውኃ የሚቀዱት በማለዳ ወይም ምሽት ሲሆን ይህች ሴት ግን በቀትር መምጣት በጣም የሚገርም ነው። ምናልባትም በኅብረተሰቡ ዘንድ የተገለለች በመሆኗ ሊሆን ይችላል ሰው በማይገኝበት ሰዓት ውኃ ለመቅዳት የመጣችው።

ወደ ጉድጓዱ ስትመጣ ኢየሱስ የሚጠጣ ውኃ እንድትሰጠው ጠየቃት። ምናልባትም ይህን ሲጠይቃት ሁለት ምክንያቶች ሊኖሩት ይችላል። በመጀመሪያ፣ ሰው በመሆኑ ውኃ ስለተጠማ። ሁለተኛ፣ እግዚአብሔር ወደዚህ ስፍራ ያመጣው ለዚህች ሴት ወንጌልን ለመስበክ እንደሆነ በመረዳቱ ለንግግር መክፈቻ እንዲሆነው ውኃ እንድትሰጠው ጠየቃት። ብዙውን ጊዜ በሌሎችና በእኛ መካከል ያለውን የባሕል ልዩነት ልናስወግድ የምንችለው የሚሰጠንን አገልግሎት በፈቃደኝነት በመቀበል ነው። በዚህ እነርሱን እንደምንወድ ለንገልጽላቸው እንችላለን።

ኢየሱስ ያቀረበው ጥያቄ ሴቲቱን አስደነገጣት። የአይሁድ ወንዶች ከሴቶች ጋር በተለይም ከሳምራውያን ጋር እንደማይነጋገሩ አሳምራ ታውቃለች። እንደ አይሁዳውያን ባሕል ከሆነ በሳምራውያን ዕቃ መጠቀም ያረከሰናል ብለው ያስባሉ። ኢየሱስ ግን ስለ ባሕልም ሆነ ሰዎች እርስ በርሳቸው ስለነበራቸው ጥላቻ ደንታ

አልነበረውም። የእርሱ ደንታ የሴቲቱን መንፈሳዊ ፍላጎት ማሟላት እንዳለበት ነው።

12ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ ክርስቲያኖች የተናቁትንና የተጠሉትን ወገኖች እንዴት መቀበል እንደሚገባቸው ነው የሚያስተምረን? ለ) ለዚህ ምሳሌ ልትሰጥ ትችላለህ? ሐ) ከማንኛውም ይልቅ ይህ ተግባራዊ መሆን አለበት የምትለው አካባቢ አለ? ምሳሌ ስጥ።

ኢየሱስ አነጋገሩን ወደ መንፈሳዊ ጉዳይ በመመለስ የሴቲቱን ፍላጎት አነሣሣ እንጂ ክርክር አልፈጠረም። ወይም ይህንን ሁሉ ያደረገው ለምን እንደሆነ አልገለጸም። የነበሩት በጉድጓዱ አጠገብ ስለነበር ውኃን ምሳሌ በማድረግ ነበር ያነጋግራት የነበረው። ማንነቱን ብታውቅ ኖሮ የሕይወትን ውኃ እንዲሰጣት ትለምነው እንደነበር ነገራት። ይህንንም «የእግዚአብሔር ስጦታ» አለው። ይህ ብዙ ጊዜ ያልተለመደ የግሪክ ቃል ሲሆን በዚህ ወንጌል የተጠቀሰውም በዚህ ስፍራ ብቻ ነው። ይህ የሕይወት ውኃ ለሰዎች የሚሰጠው በእግዚአብሔር ጸጋ ምክንያት በነፃ እንደሆነ ያመለክታል። አይሁዳውያን የሕይወት ውኃ ሲሉ ምንጊዜም የማያቋርጥ የምንጭ ውኃ ማለታቸው ነው። ለሃይማኖታዊ ሥነ-ሥርዓት ራሳቸውን ማንጸት ሲፈልጉ በዚህ ውኃ ነው የሚታጠቡት። ኢየሱስ ግን ይህን አነጋገር የተጠቀመበት በምሳሌያዊ ሁኔታ ነበር። አነጋገሩ በብሉይ ኪዳን ማለትም በኤር. 2:13! 17:13! ኢሳ. 55:1 ጋር ይመስላል። እነዚህ ክፍሎች ውኃ እግዚአብሔር የሕይወት ምንጭ መሆኑን ያመለክታሉ። ኢየሱስ በዚህ አነጋገሩ ምን ማለቱ ነበር? በመጀመሪያ፣ እግዚአብሔር የሕይወት ምንጭ እንደሆነ ሁሉ እርሱም የሕይወት ምንጭ መሆኑን ከዚህም የተነሣ ከእግዚአብሔር ጋር እኩል መሆኑን ማመልከቱ ነበር። ሁለተኛ፣ የሕይወት ውኃ የዘላለም ሕይወት ምሳሌ ነው (ዮሐ. 4:14)። ሦስተኛ፣ የሕይወት ውኃ ሕይወትን ለመስጠት መንፈስ ቅዱስ ለሚሠራው ሥራ ምሳሌ ነው (ዮሐ. 7:38 እና ቀጥሎ ያሉትን ጥቅሶች ተመልከት)። ኢየሱስ የሕይወትን ውኃ ለሰዎች እንደሚሰጥ እንጂ ራሱ የሕይወት ውኃ እንደሆነ አልተናገረም። ስለዚህ የመንፈሳዊ ሕይወት ምንጭ እና መንፈስ ቅዱስን ወደ አዲስ አማኞች የሚልከው እርሱ መሆኑን ማመልከቱ ነበር።

ኢየሱስ የሚናገረው በመንፈሳዊ ደረጃ ሲሆን ሴቲቱ ግን በትክክል አልተረዳችም። ስለ ምድራዊ ውኃ የሚናገር መሰላት። በመጀመሪያ፣ ምንም መቅጃ ሳይኖረው 30 ሜትር ጥልቀት ከነበረው ጉድጓድ እንዴት ውኃ መቅዳት እንደሚችል

አልተረዳችም። ሁለተኛ፡ ያዕቆብ ይህን ጉድጓድ ለመቆፈር ረጅም ጊዜ ፈጅቶበታል። ያዕቆብ የእስራኤላውያን አባት በመሆኑ ታላቅ ክብር ይገባዋል። ታዲያ ኢየሱስ ከእርሱ ይልቅ ታላቅ ነኝ ማለቱ ነው እንዴ? በሥጋ ዓይን ሲታይ ኢየሱስ ግን ትልቅ የሚያደርገው ምንም ነገር አልነበረም። ኢየሱስ ለጠየቀው ጥያቄ መልስ አልሰጣትም። እኛ ግን የእስራኤል ሕዝብ አባት ከነበረው ከያዕቆብ ይልቅ ታላቅ መሆኑን እናውቃለን።

የሴቲቱን የመስማት ፍላጎት ካነሣ በኋላ ኢየሱስ ጥርት ያለ የወንጌል መልእክትን አቀረበላት። ሥጋዊ ውኃን ከመንፈሳዊው ውኃ ጋር አነፃፀረው። ምድራዊው ውኃ ከጠጣን በኋላ እንጠግለን። ኢየሱስ የሚሰጠውን የሕይወት ውኃ የሚጠጣ ግን ለዘላለም አይጠግም። ኢየሱስ የሚሰጠው የሕይወት ውኃ ለዘላለም በልብ ውስጥ ይፈልቃል። የዘላለም ውኃ በአንድ ስፍራ የረጋ ውኃ አይደለም። ምንጊዜም የሚፈልቅ አዲስና ትኩስ ነው። ይህም የክርስትና ሕይወት የደስታ ሕይወት መሆን እንደሚገባው ያመለክታል። ኢየሱስ «ሕይወት... እንዲበዛላቸውም መጣሁ» ያለውም በዚህ ምክንያት ነው (ዮሐ. 10:10)።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) መንፈሳዊ ሕይወት ለዘላለም ከሚፈልቅ ውኃ ጋር የተነፃፀረው እንዴት ነው? ለ) ብዙ ክርስቲያኖች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ደስተኞች ያልሆኑት ለምንድን ነው? ሐ) ኢየሱስ የሰጠህ ደስታ በሕይወትህ እንዴት ይታያል?

ሳምራዊቷ ሴት ኢየሱስ የሚናገረውን ገና አልተረዳቸውም። የሚናገረው ስለ ምድራዊ ውኃ መሰላት። የዘላለም ውኃ ቢሰጣት በየጊዜው ወደ ጉድጓድ እየመጣች ከመቅዳት የምታርፍ ስለመሰላት ነበር ይህን ውኃ እንዲሰጣት የጠየቀችው።

ምንም እንኳ መልእክቱን በትክክል ባትገነዘብም ኢየሱስ ልዩ ሰው መሆኑን ስለተገነዘበች የኢየሱስ ዓላማ ተፈጸመ። በዚህ ጊዜ ኢየሱስ ወዲያው የንግግሩን አቅጣጫ ለወጠና ሄዳ ባልዋን እንድትጠራ ነገራት። ይህንንም ያደረገው ሁለት ነገር ሊያስረዳት አስቦ ነው። አንደኛ፡ ኃጢአቷን እንድትረዳና ስርየት እንድትጠይቅ ለማድረግ፤ ሁለተኛ፡ ተራ ሰው ሳይሆን በለዎች ልብ ውስጥ የተደበቀውን ሁሉ እንደሚያውቅ ሊያሳያት ብሎ ነው። ሴቲቱ በሁለት ምርጫዎች መካከል ወደቀች። ኃጢአተኝነቷን ደብቃ እንዴት ኢየሱስ ላቀረበላት ጥያቄ መልስ መስጠት ትችላለች? ሴቲቱ ምንም ባል የለኝም በማለት ለማምለጥ ሞከረች። እርሱ ግን

አምስት ባሎች እንደነበሯትና አሁን አብሮአት የሚኖረውም ባልዋ እንዳልሆነ ነገራት። የሰውን ግላዊ ሕይወት የሚያውቅ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ስለዚህም ኢየሱስ እግዚአብሔር መሆኑን ገልጸላት።

14ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኢየሱስ የሰጠው መልስ በሴቲቱ ምን ዓይነት ስሜት የፈጠረባት ይመስልሃል? ለ) ሌሎች እንዳያውቁብን የምንፈልጋቸው ነገሮች ምንድን ናቸው? ሐ) ኢየሱስ የሚያውቃቸው ይመስልሃል? ከኢየሱስ ልትደብቃቸው ትፈልጋለህ? ልትደብቃቸው ከምትሞክር ይልቅ ለእግዚአብሔር መናዘዙ የሚሻል አይመስልህም?

በዚህ ጊዜ ሴቲቱ ኢየሱስ ታላቅ ሰው ወይም ነቢይ እንደሆነ አወቀች። ይሁን እንጂ ኃጢአትዋን በግልጽ ከመናገር ይልቅ ስለ ሃይማኖታዊ ጉዳዮች መከራከርን ፈለገች። እግዚአብሔርን ግምለክ ያለብን በኢየሩሳሌም ነው ወይስ በገሪዛም ተራራ በማለት አይሁዳውያንና ሳምራውያን ለረጅም ጊዜ ሲከራከሩበት የነበረውን ጥያቄ አቀረበችለት። ይህንንም ያደረገችው የኢየሱስን ትምህርቶች በግጂ ላለመቀበል ነበር።

15ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለሰዎች ስትመሰክር የዚህ ዓይነት ሁኔታ ይገጥማል? ለ) እንዲህ ዓይነት ሁኔታ ሲገጥምህ ምን እንደምታደርግ ግለጽ።

ኢየሱስ ከሴቲቱ ጋር ከመከራከር ይልቅ ዕድሉን እውነተኛ አምልኮ ምን እንደሚመስል ለመግለጽ ተጠቀመበት። በመጀመሪያ፣ ወደፊት ሰዎች እግዚአብሔርን በኢየሩሳሌምም ሆነ በገሪዛም ተራራ እንደማያመልኩት ገልጾ የክርክሩን መንፈስ አስወገደ። ይህም የአይሁዳውያንም ሆነ የሳምራውያን አምልኮ ትክክል እንዳልነበረ ያመለክታል። የእስራኤል አባት ከሆኑት ሰዎች ይልቅ እግዚአብሔርን አብ (አባት) ሲለው እንመለከታለን። መመለክ ያለበት እርሱ ብቻ ነው። ስለዚህ ስለ ንግዎቻቸው መከራከር አስፈላጊ ወይም ጠቃሚ አለመሆኑን አሳያት።

ሁለተኛ፣ የሳምራውያንን አምልኮ ዋነኛ ድክመት አሳያት። ሳምራውያን የሚያመልኩት «የማያውቁትን» ነው። የሚያመልኩት እውነተኛውን አምላክ ነበረ። ነገር ግን እግዚአብሔር ስለራሱ የሰጠውን መለኮታዊ መገለጽ ባለመቀበላቸው ስለ እግዚአብሔር ያላቸው እውቀት በጣም ውሱን ሆነ። ሳምራውያን የሚቀበሉት አምስቱን የሙሴን መጻሕፍት ብቻ ስለነበር በመዝሙር፤

በነቢያትና በሌሎችም የታሪክ መጻሕፍት የተገለጸውን መረዳት አልቻሉም። ስለዚህ ኢየሱስ ራሱን ጨምሮ፡- እኛ ግን መዳን ከአይሁድ እንደሆነ እናውቃለን አላት። አይሁዳውያን ቅዱሳት መጻሕፍትን ይቀበላሉ። እነዚህ ቅዱሳት መጻሕፍት ደግሞ የደገንነት ምንጭ ወደሆነው ኢየሱስ ያመለክታሉ። በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢቶች እንደተገለጸው ደገንነትን ለሰው ሁሉ የሚሰጥ መሢሕ የሚመጣው ከአይሁድ እንጂ ከሳምራውያን አይደለም።

16ኛ ጥያቄ፡- የእግዚአብሔርን ቃል ካለማወቃቸው ወይም ካለማመናቸው የተነሣ መንፈሳዊ እውቀታቸው ውስን የሆነባቸው ሰዎችን ወይም ሃይማኖቶችን ዘርዝር።

ሦስተኛ፡ ኢየሱስ ሲመጣ አዲስ ዘመን መጥቶአል። የአርጌው ኪዳን ዘመን አከትሞ የአዲሱ ኪዳን ወይም የቤተ ክርስቲያን ዘመን ተጀመረ። በዚህ በአዲሱ ዘመን አምልኮ ውስጥ ዋናው ነገር ሰዎች ለአምልኮ የሚሰበሰቡበት ሕንፃን የመሳሰሉ ግዙፍ ነገሮች ወይም ውጫዊ የአምልኮ ሥነ-ሥርዓት አይደለም። እግዚአብሔር የሚከብርበት አምልኮ የአይሁዳውያን ወይም የሳምራውያን ወይም ባሕላዊ አምልኮ አይደለም። እግዚአብሔር የሚመለከው «በመንፈስና በእውነት» ነው። መንፈስ የሚለው ቃል የሚያመለክተው መንፈስ ቅዱስን ሳይሆን በሰው ልብ ውስጥ ያለውን መንፈስ ነው። ሰው እግዚአብሔርን የሚያመልከው በሕንፃ ሳይሆን በልቡ ውስጥ ነው። የሚኖረን ትክክለኛ የአምልኮ መንፈስ ከምናመልከበት ሕንፃ የላቀ ነው። እግዚአብሔር መንፈስ እንጂ ሥጋዊ አካል አይደለም። መንፈስ ስለሆነም ግንኙነቱ ከመንፈሳችን እንጂ ከውጪአዊ ነገሮች ወይም ሥርዓቶች ጋር አይደለም። መንፈስ ስለሆነ በአንድ ስፍራ አይወሰንም።

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ ከብዙ ክርስቲያኖች አስተሳሰብ የሚለየው እንዴት ነው? ለ) አንዳንድ ሰዎች እውነተኛ አምልኮ መከናወን ያለበት በቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ውስጥ ብቻ ነው ብለው የሚያስቡት ለምንድን ነው? ሐ) ቤተ ክርስቲያን የሚባለው የቱ ነው? ሕንፃው ወይስ ሕዝቡ? ግለጽ።

«እውነት» የሚባለው ቃል በዚህ በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ ከ25 ጊዜ በላይ በመጠቀሱ በጣም አስፈላጊ ቃል ነው። ለግሪኮች እውነት ከሐሰት ጋር በግንፃፀር የምናውቀው ሐቅ ማለት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ እውነት ያለው አሳብም ይህንን ያጠቃልላል። ስለዚህም ኢየሱስ አምልኮአችንን እግዚአብሔር እንዲቀበልን ከተፈለገ

እርሱ በመረጠው መንገድ መሆን አለበት ግለቱ ነው። አምልኮ እንደ እግዚአብሔር ምሪት እንጂ እንደሰው ፈቃድ መሆን የለበትም። በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረት ግን «እውነት» የሚለው ቃል ሰፋ ያለ ትርጉም አለው። ብሉይ ኪዳን እውነት ሲል «ታግኝ፤ እምነት የሚጣልበት» ግለቱ ነው። እውነት የእግዚአብሔር መሠረታዊ ባሕርይ ነው (መዝ. 31:5)። ስለዚህም በእውነት መኖር ሲባል ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ኅብረትን መጠበቅ ግለት ነው። ኢየሱስ እንደ እግዚአብሔር ሁሉ እውነት ነው። (ዮሐ. 1:14)። ኢየሱስ እግዚአብሔር በመሆኑና እግዚአብሔርንም ለሰው በመግለጹ እውነት ነው። በተለይ የኢየሱስ እውነተኛነት የተገለጸው በመስቀል ላይ ነው። ሰዎች በእውነት እንዲኖሩ ሁለት ነገሮችን ማሟላት አለባቸው። አንደኛ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ በግመን ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ኅብረት ሊኖራቸው ይገባል። ሁለተኛ፣ ሙሉ በሙሉ ራሳቸውን ለኢየሱስ በመስጠት፣ የእርሱንም ምሳሌነት በመከተል የደቀ መዝሙር ሕይወት መኖር አለባቸው።

18ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በአግርኛ «እውነት» ምን ግለት ነው? ለ) ከመጽሐፍ ቅዱስ አስተሳሰብ ጋር የሚስማማው ወይም የማይስማማው እንዴት ነው? ሐ) በአንተ ሕይወት እውነተኛነት የሚታየው በእንዴት ያለ መንገድ ነው?

በመጨረሻም ሴቲቱ የኢየሱስ መልእክት አሳብ ቢገባትም አንድ ተጨማሪ ጥያቄ ነበራት። ይህም ስለ መሢሔ ሲሆን፣ ሳምራውያንም እንደ አይሁዳውያን ሁሉ ከእግዚአብሔር የሚላክ ታላቅ መሪ እንደሚመጣ ይጠባበቁ ነበር። ኢየሱስ እንደሚያደርግ የነገራትን ሁሉ ማድረግ የሚችለው መሢሔ ብቻ መሆኑን ተገነዘበች። መሢሔ ስለ እግዚአብሔር ለሰዎች ሁሉ ይገልጣል።

ኢየሱስ የሰጣት መልስ በጣም ግልጽ ነበር። ሰዎች ሲጠብቁት የነበሩት መሢሔ እርሱ መሆኑን ከዚህ በፊት ኢየሱስ በግልጽ አልተናገረም ነበር። አሁን ግን ለፍርድ ከመቅረቡ በፊት በግልጽ ሲናገር እንመለከታለን። ምንም እንኳን ኢየሱስ መሢሔ መሆኑን ቢያውቅም አገልግሎቱን በትክክል እንደማይረዱለት በማሰብ ለአይሁዳውያን አልነገራቸውም። ለዚህች ሳምራዊት ሴት ግን ትክክለኛ ማንነቱን ነገራት። አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች ኢየሱስ «እኔ ነኝ» በማለት በመናገሩ በሙሴ አማካይነት ራሱን «እኔ ነኝ» በማለት ከገለጸው የብሉይ ኪዳን አምላክ ጋር እኩል መሆኑን ማሳየቱ እንደሆነ ይናገራሉ (ዘጸ. 3:13-14)።

ሐዋርያው ዮሐንስ፤ ኢየሱስ ከኒቆዲሞስና ከሳምራዊቱ ሴት ጋር ያደረገውን ውይይት በማነፃፀር አቅርቦታል። ኒቆዲሞስ አይሁዳዊ፤ ሴቲቱ ግን ሳምራዊት ነበረች። እርሷ ሴት፤ እርሱ ወንድ ነበር። እርሱ የተማረ፤ እርሷ ግን ያልተማረች ነበረች። እርሱ የሥነ-ምግባር ሰው፤ እርሷ ግን ኃጢአተኛ ነበረች። እርሱ ሀብታም፤ እርሷ ግን ድሀ ብትሆንም ኢየሱስ ሁለቱንም እኩል ስለሚወድ ለሁለቱም በትክክል የደገነትን መንገድ አመለከታቸው። ይሁን እንጂ እንደ ሰዎቹ ሁኔታ አቀራረቡ ልዩ ነበር። ለኒቆዲሞስ ሙሴ በምድረ በዳ ስለሰቀለው እባብና ስለ ዳግም መወለድ ነገረው። በጉድጓድ አጠገብ ላገኛት ሴት ግን ከውኃ ጋር በተያያዘ ሁኔታ ነበር የተናገራት። ኢየሱስ ሰዎችን የሚያነጋግረው ራሱ ግን እንደሆነ ሊገባቸው በሚችል ሁኔታ ነው። ይህ ለእኛም መልካም ምሳሌ ነው።

19ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለተለያዩ ሰዎች ስንመሰክር ምስክርነታችን ምን መምሰል እንዳለበት ከሁለቱ ታሪኮች ስለተማርከው ገለጻ ስጥ። ለ) ለማያምኑ ስትመሰክር ልትጠቀምባቸው ያሰብካቸው ነጥቦች ምንድን ናቸው? ሐ) በዚህ ሳምንት ለአንድ ሰው መስክር። ምስክርነትህንም እንዴት ለሰውየው በሚሰማሚ መንገድ እንዳቀረብከው አጭር ገለጻ ስጥ።

ሦስተኛ ቀን፡- ዮሐንስ 4:27-42

ሴቲቱ የኢየሱስን ምስክርነት እንዴት እንደተቀበለችው ሳይገልጽልን ስለ ደቀ መዛሙርቱ ሁኔታ ይገልጻል። ከዚያም ሳምራዊቱ ሴት ማመን ብቻ ሳይሆን ከእርሷ የተነሣ ብዙዎች በጌታ እንዳመኑ እንመለከታለን።

ሰዎች በትምህርታቸው፤ በሀብታቸው፤ በሥልጣናቸው ወይም በዝናቸው እርካታን ማግኘት ይፈልጋሉ። እነዚህ ሁሉ ግን ዘላቂ እርካታ ሊሰጡ አይችሉም። እውነተኛ እርካታ የሚገኘው ከኢየሱስ ጋር ጎብረት ሲኖረንና ፈቃዱን ስናደርገው ነው። ያን ጊዜ ውጪአዊ ሁኔታችን ምንም ዓይነት ቢሆንም እርካታን እናገኛለን። ቢርበውም እንኳ ኢየሱስ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በማድረጉና ለሴቲቱ በመመስከሩ እርካታን አግኝቷል።

20ኛ ጥያቄ፡- ፊልጵ. 4:11-13፤ 1ኛ ጢሞ. 6:6-11 እንብብ። ሀ) እውሉስ ከሕይወቱ ምን ተማረ? ለ) እኛንስ የሚያረካን ምንድን ነው? ሐ) ይህን ክፍል ከሕይወታችን ጋር እንዴት እናያይዘዋለን?

መ) የጳውሎስ አመለካከት በዛሬው ዘመን ካሉት ከብዙዎች የሚለየው እንዴት ነው?

21ኛ ጥያቄ፡- ዮሐ. 4:27-42 እንብብ። ሀ) ደቀ መዛሙርቱ ለምን ተነረሙ? ለ) ሴቲቱ ወዴት ሄደች? ሐ) ደቀ መዛሙርቱ ምን እንዲያደርግ ኢየሱስን ጠየቁት? መ) ኢየሱስ ምን መልስ ሰጣቸው? ሠ) ምን ዓይነት መንፈሳዊ ትምህርት ሊሰጣቸው ፈልጎ ነው እንደዚህ የተናገረው? ረ) ሴቲቱ ለሌሎች ሳምራውያን የሚያሳምናቸውን ነገር ምን ነገረችቸው? ሰ) ሳምራውያኑ የኢየሱስን ትምህርት እንዴት ነበር የተቀበሉት?

ኢየሱስ መሢሕ መሆኑን ለሴቲቱ በመናገር ላይ እያለ ደቀ መዛሙርቱ ምግብ ለመግዛት ከሄዱበት ከተማ ተመልሰው መጡ። ኢየሱስ ከሳምራዊቷ ሴት ጋር ሲነጋገር በማየታቸው ተደነቁ። አይሁዳውያን «ወንድ ልጅ ሚስቱም እንኳ ብትሆን በመንገድ ከሴት ጋር መነጋገር የለበትም» የሚል አባባል አላቸው። ከሴት ጋር በመነጋገሩ ብቻ ሳይሆን ከሳምራዊት ሴት ጋር በመነጋገሩ ጭምር ነበር የተነረሙት። ይሁን እንጂ ስለምን እንደሚያወሩ ሴቲቱንም ሆነ እርሱን መጠየቅ አልደፈሩም።

ምንም እንኳ ሴቲቱ ወደ ጉድጓዱ የመጣቸው ውኃ ለመቅዳት ቢሆንም መሢሐን በማግኘቷ ከተሰማት ደስታ የተነሣ እንስራዋን ትታ ወደ ሰፈርዋ ሄደች። የሰፈሩንም ሰዎች መጥተው ኢየሱስን እንዲያዩ ነገረቻቸው። ስለ ኢየሱስ እንዴት ዓይነት ሁኔታ እንደተናገረች አስተውሏ። ለማንም ሰው ያልነገረችውን ምስጢርዋን ስለነገራት ምናልባት ይህ ሰው የሚጠብቁት መሢሕ መሆኑን መጥተው እንዲያዩ ነገረቻቸው። በጣም ሞቃትና ቀትር እንኳ ቢሆንም ባደረገችላቸው ጥሪ የሰፈሩ ሰዎች ሁሉ ወደ ኢየሱስ መጡ።

ዮሐንስ በኢየሱስና በሳምራውያን መካከል የተደረገውን ውይይት ያቋርጥና በኢየሱስና በደቀ መዛሙርቱ መካከል የተደረገውን ንግግር ያመለክታል። ደቀ መዛሙርቱ ያመጡትን ምግብ ለኢየሱስ አቀረቡለት። ምንም ያልበላ ቢሆንም እንኳ «እናንተ የማታውቁት ምግብ አለኝ» በማለት ሊበላ አልፈለገም። ይህንንም ሁኔታ በሕይወት ቅድሚያ ሊሰጠው ስለሚገባው ጉዳይ ለደቀ መዛሙርቱ ለማስተማር ተጠቀመበት። የደቀ መዛሙርቱ ልብ ምግብና መጠጥ ላይ ነበር። እንደ ሴቲቱ ሁሉ እነርሱም ስለ ምን ዓይነት ምግብ

እንደሚናገር አልተረዱትም። እነርሱ ሳይኖሩ ምናልባትም አንድ ሰው የሚበላውን ምግብ አምጥተለት ይሆናል በማለት አሰቡ።

የእግዚአብሔር ልጆች እንደ ሀብት፣ ሥልጣን፣ ዝና፣ ወዘተ ለመሳሰሉት ቅድሚያ መስጠት እንደማይገባቸው ኢየሱስ ምሳሌያቸው ነው። ትልቁን ስፍራ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ ነው መስጠት ያለባቸው። ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ እኛ ሰው ነበረ። መብላትንም ሆነ መጠጣትን ይፈልጋል። ይሁን እንጂ በእነዚህ ነገሮች አልተወሰነም። ዋናው ፍላጎቱ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ ነበር። እግዚአብሔር እንዲያስተምርና በመስቀል ላይ እንዲሞት ኢየሱስን ላከው። እርሱም በማንኛውም ነገር ለእግዚአብሔር ታዛዥ ነበር። የኢየሱስ ምድራዊ አገልግሎት የተፈጸመው በመስቀል ላይ ይሆናል። ያንንም አገልግሎት ሙሉ በሙሉ ለመፈጸም ውሳኔ አድርጎአል። ከኢየሱስ ሕይወት ትልቁን ስፍራ የሚይዘው የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ የነበረው ፈቃደኛነት ነው። ኢየሱስን ከሁሉ በላይ ደስ ያሰኘው የነበረው፡- ለእግዚአብሔር ታዛዥ ሆኖ መገኘቱ ነው።

22ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ እያንዳንዳችን ሊኖረን የሚገባ ዝንባሌ መሆን ያለበት እንዴት ነው? ለ) ይህ ዝንባሌ በሕይወትህ የሚታየው እንዴት ነው?

አይሁዶች «ከአራት ወር በኋላ መከር ይመጣል የሚል አባባል አላቸው። ይህ አባባል «ቀስ በቀስ እንቁላል በእግሩ ይሄዳል» ከሚለው ኢትዮጵያዊ ምሳሌ ጋር ይመሳሰላል። በሌላ አነጋገር ይህ አይሁዳዊ ምሳሌ በምናደርገው ሁሉ መቸኮል የለብንም ማለቱ ነው። ኢየሱስ ግን ይህን ምሳሌ ከመንፈሳዊ ሁኔታዎች ጋር በተያያዘ መልኩ መቀበል አልፈለገም። ምቹ ጊዜ እስኪመጣ ድረስ የእግዚአብሔርን ሥራ ችላ ማለት አንችልም። በጣም አስቸኳይ ነው። ስለዚህም መመስከርና ሰዎችን ወደ ኢየሱስ ማምጣት አለብን። ብዙ ጊዜ አለ በሚል ሰበብ ክርስቲያኖች በመንፈሳዊ ነገር ቸልተኛ መሆን የለባቸውም። ሰዎች በኃጢአታቸው እየጠፉ ስለሆነ የኢየሱስ ተከታዮች መትጋት አለባቸው። የደረሰ ፍሬ ሳይታወድ ውሎ ካደረ እንደሚባከን ሁሉ በጊዜው ካልደረሰንላቸውም ሰዎች በኃጢአታቸው ይጠፋሉ። የሚዘራውም ሆነ የሚያጭደው በአንድነት እንደሚሠሩ ሁለቱም ሽልማት አላቸው። ዋና ዓላማቸው የሰዎች ዘላለማዊ መዳን ነው። ሰዎች ወደ ጌታ ሊመጡም ሁሉም ደስ ይላቸዋል።

23ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ላላመኑት ወንጌልን ለመመስከር ብዙ ክርስቲያኖች ቸልተኞች የሚሆኑት እንዴት ነው? ለ) ከእግዚአብሔር ሥራ ይልቅ የራሳቸውን ጉዳይ የሚያስቀድሙት እንዴት ነው? ሐ) በኃጢአት ለሚጠፉት ነፍሳት ስለመመስከር ከላይ የተመለከትናቸው ጥቅሶች ምን ያስተምሩናል?

ለነፍሳት የመመስከር ጉዳይ በኅብረት የሚደረግ ጉዳይ ነው። አንድ ሰው እንደሚዘራና ሌላው እንደሚያጭድ ሁሉ ክርስቲያኖች አገልግሎትም በተናጠል የሚደረግ ጉዳይ አይደለም። ሁሉም ክርስቲያኖች መሳተፍ አለባቸው። አንድ ሰው የመመስከር ስጦታ ሊኖረው ቢችልም ወደ ጌታ ላያመጣቸው ይችላል። ወደ ጌታ የሚያመጣቸው ግን ሌላ ሰው ሊሆን ይችላል። ሌላው ደግሞ በእምነት እንዲያድጉ ያስተምራቸዋል።

እዚህ ላይ ሁለት ነገሮችን መረዳት አለብን። በመጀመሪያ፤ እያንዳንዱ ክርስቲያን በመከሩ ሥር መሳተፍ አለበት። ሥራው የመጋቢ ወይም የወንጌላዊ ብቻ ሳይሆን የእያንዳንዱ አማኝ ኃላፊነት ነው። ሁለተኛ፤ ወደ ጌታ ባመጡት ወይም በቤተ ክርስቲያን ምእመናኖቻቸው ብዛት ክርስቲያኖች መፎካከር የለባቸውም። ዋናው ግብ ሰዎችን ወደ ዘላለም ሕይወት ማምጣት እንጂ እንዴት ያለ ትልቅ ቤተ ክርስቲያን እንዳለን እንዲታይ አይደለም።

24ኛ ጥያቄ፡- ይህ ብዙ ክርስቲያኖች ካላቸው አመለካከት የሚለየው እንዴት ነው?

ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ ሌሎች የዘሩትን እያጪዱ እንደሆነ ነገራቸው። በሌላ አነጋገር ደቀ መዛሙርቱ ብዙ ነፍሳትን ማዳን የቻሉት ከእነርሱ በፊት ሌሎች የሰዎችን ልብ በማዘጋጀታቸው ነው ማለት ነበር። ለዚህም መጥምቁ ዮሐንስ ምሳሌ ነው። እርሱ ዘራ፤ ደቀ መዛሙርቱ ግን ብዙ ሳይደክሙ አጪዱ። ከዚህም በላይ የብሉይ ኪዳን ነቢያትን ማመልከቱ ነው።

ስለ መንፈሳዊ እንጂ ስለ ሥጋዊ ነገር ብቻ ማለብ እንደሌለባቸው ለደቀ መዛሙርቱ በመናገር ላይ እያለ ሴቲቱ መጣች። አንዳንድ ሰዎች ሴቲቱ በነገረቻቸው ብቻ ኢየሱስ መሢሕ መሆኑን አምነው ነበር። ሰዎቹ ኢየሱስ አብሮአቸው እንዲቆይና እንዲያስተምራቸው ጠየቁት። እርሱም ሁለት ቀን ቆየ። ከዚህም የተነሣ ሴቲቱ ካሳመነቻቸው ይልቅ እነርሱ ከኢየሱስ ስለሰሙ

ብዙዎች መሢሕ መሆኑን አመኑ። ከተረዱቸውም ጥቂቶቹ አንደኛ፤ ኢየሱስ የዘላለም ሕይወት የሚሰጥ አዳኝ መሆኑ፤ ሁለተኛ፤ አገልግሎቱ ለአይሁዳውያን ብቻ ሳይሆን ለመላው ሕዝብ መሆኑ ይገኙበታል። የመናናት ግድግዳ ፈርሶ የደገንነት በር ለሁሉም ተከፈተ።

25ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኢየሱስ ለሳምራዊቷ ሴት ከሰጠው አገልግሎት ለክርስቲያናዊ ሥራና ለምስክርነት የሚረዱህን አንዳንድ ነጥቦች ግለጽ። (ዮሐ. 4:1-42) ለ) እነዚህ ነጥቦች በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ እንዴት ይታያሉ? ሐ) የሚያረካህ ምንድነው? መ) የአገልግሎት መስክህ ምንድን ነው? ሠ) ሰዎችን ወደ ጌታ ለማምጣት ምን ታደርጋለህ?

አራተኛ ቀን፡- ዮሐንስ 4:43-54

የዚህ ምድር ኑርአችን ቀላል እንዲሆን እግዚአብሔር አላቀደም። ሰዎች በመሆናችን አንዳንድ አስቸጋሪ ነገሮችን ግለፍ አለብን። ምናልባትም በሽታና ሞት ከሚገጥሙን ችግሮች ሁሉ የሚበልጡ ሊሆኑ ይችላሉ። ስንታመም ወይም ሌሎች ዘመዶቻችን ሲታመሙ ተስፋ እንቆርጣለን። በእርሱ እንድንታመንበት እግዚአብሔር የሚጠይቀን እንደዚህ ባለው ጊዜ ነው። ሁኔታዎች ሁሉ ሲስተካከሉ በእግዚአብሔር መታመን ቀላል ነው። በእግዚአብሔር ላይ ያለን እምነት ጽናት የሚለካው ግን በችግር ጊዜ ውስጥ ነው።

ሞት ወይም ሕመም ሲገጥመን ተስፋ እንቆርጣለን ወይም እግዚአብሔር ፈቃዱን በእኛ እንደሚፈጽም እንታመናለን። ምርጫው ሁለት ነው።

26ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሕመም በእግዚአብሔር ላይ ያለንን እምነት የሚፈትነው እንዴት ነው? ለ) እግዚአብሔር ሁልጊዜ ሕሙማንን ይፈውሳልን? ሐ) ካልሆነ ሁኔታዎች ሁሉ ከእግዚአብሔር ቁጥጥር ሥር መሆናቸውን እንዴት እርግጠኞች እንሆናለን?

ዮሐንስ በወንጌሉ ኢየሱስ ከሁሉም ሁኔታዎች በላይ መሆኑን ሊያሳየን ይፈልጋል? ይህንንም በሚያደርጋቸው ተአምራት አሳይቶአል። በሽታን የሚያሸንፍ ታላቅ ፈዋሽ ነው። ይሁን እንጂ አንዳንድ ነገሮችን መረዳት አለብን። በመጀመሪያ፤ በሽታን ለመፈወስ እግዚአብሔር በተለያዩ መንገድ ይጠቀማል። በሐኪሞች ወይም በመድኃኒት ይጠቀማል። ያለ ሐኪምም መፈወስ ይችላል። ከእነዚህ ውጪ እንዲፈውሰን እግዚአብሔርን መጠየቅ ግን ትክክል

አይደለም። እርሱን መፈታተን ነው። በየትኛው መንገድ እንደሚፈውሰን ማወቅ የእኛ ኃላፊነት አይደለም። ስለዚህም የሕክምና ዘዴ መጠቀም አለብን። ይሁን እንጂ የሚፈውስ እግዚአብሔር እንጂ ሐኪሞች እንዳይደሉ እርግጠኛ መሆን አለብን። ሐኪሞች ሊረዱን ባይችሉም እግዚአብሔር በተአምራዊ ሁኔታ ሊፈውሰን እንደሚችል ማመን ይኖርብናል።

27ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር በሐኪሞች ሊፈውስ ተመልክተዋል? ግለጽ። ለ) እግዚአብሔር ያለ መድኃኒት ሊፈውስ ተመልክተዋል? ግለጽ።

ሁለተኛ፡ አንዳንድ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር ምንጊዜም ሊፈውሰን ፈቃደኛ ነው በማለት ያስተምራሉ። እግዚአብሔርን ማስገደድ ግን አንችልም። በኢሳይያስ 53፡4-5 ያለውን «በመገረፉ ቁስል ተፈወስን» የሚለውን ቃል በተሳሳተ ሁኔታ ይጠቀሙበታል። በአይሁዳውያን አነጋገር ይህ ቃል የሚናገረው ስለ ኃጢአት ፈውስ እንጂ ስለ በሽታ ብቻ አይደለም። ብዙውን ጊዜ በእምነታችን እንድናድግና በእርሱ መታመንን እንድንማር እግዚአብሔር እንድንታመም ይፈቅዳል። ያለነው በኃጢአት በተበከለ ዓለም እንደመሆኑ መጠን እንታመማለን፤ አንድ ቀንም እንሞታለን።

ክርስቲያን ሕመምን እንዴት መቀበል አለበት? እምነታችን በእግዚአብሔር መሆን አለበት። እንደሚፈውሰን በመታመን ፈውስን ከእርሱ እንጠይቃለን። ከሁሉ በላይ በመሆኑ ግን በሕመማችን እንኳ ዓላማ እንዳለው መዘንጋት የለብንም። አሁን ይህን ለወደፊት ከሞት በኋላ አዲስ አካል በሚሰጠን ጊዜ ይሁን መቼ መፈወስ እንደሚገባን የሚወስን ግን እርሱ ብቻ ነው። ብንታመም ወይም ጤነኛ ብንሆን ኢየሱስ በሁሉም ጌታ በመሆኑ ልንታመንበት ይገባል።

28ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በታመምህ ጊዜ ከእግዚአብሔር ምን ተማርህ? ለ) እግዚአብሔር ሁኔታዎችን ሁሉ እንደሚቆጣጠር አስተዋልህ? ግለጽ።

29ኛ ጥያቄ፡- ዮሐንስ 4፡43-54 አንብብ። ሀ) ኢየሱስ ከሰማርያ ተነሥቶ ወዴት ሄደ? ለ) ዮሐንስ 4፡44 ምን ማለት ነው? ሐ) የገሊላ ነዋሪዎች ኢየሱስን እንዴት ተቀበሉት? ለምን? መ) በዚህ ወንጌል የተጻፈውን ሁለተኛውን ምልክት ባደረገበት ጊዜ ኢየሱስ የት ነበር? ሠ) ያደረገው ተአምር ምንድን ነው? ረ) ባለሥልጣኑ

በእንዴት ዓይነት ሁኔታ ነበር እምነቱን የገለጸው? ሰ) ባለሥልጣኑ የተደረገውን ተአምር እንዴት ተቀበለ?

ለጥቂት ጊዜ ኢየሱስ በኢየሩሳሌም አካባቢና በይሁዳ አገለገለ። ታዋቂነቱ እየጎላና ፈሪሳውያንም ዓይኖቻቸውን እንደጣሉበት ሲረዳ ግን ወደ ገሊላ ሄደ። በሰማርያ አድርጎ ስለነበር የሚሄደው ከሳምራዊቷ ሴት ጋር ረጅም ውይይት አደረገ። ይህ በዮሐንስ ወንጌል የተጠቀሰ ሁለተኛ ስብከት ነው። ሁለት ቀን በሰማርያ ካሳለፈ በኋላ ወዳደገበት ከፍለ አገር-ወደ ገሊላ ሄደ።

በዚህ ባደረገበት አካባቢ ግን አልተከበረም። ነቢይ በሌሎች እንጂ በገዛ ወገኖቹ ዘንድ አይከበርም በማለት የተናገረውም በዚህ ምክንያት ነው።

30ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 13:54-58 አንብብ። ሀ) ኢየሱስ ወዴት ሄደ? ለ) ሰዎቹ ለምን አልተቀበሉትም?

ዮሐንስ 4:44ን በሦስት መንገድ መመልከት ይቻላል። በመጀመሪያ፡ ሐዋርያው ዮሐንስ እንደሚያመለክተን ኢየሱስ ወደ ገሊላ ሲመለስ ከሌሎች ያገኘውን ክብር ከገሊላ ሰዎች አልጠበቀም ነበር፤ ለምሳሌ ያህል ከሰማርያ ሰዎች ያገኘውን ዓይነት ክብር። ይህንንም ባደገበት ከተማ በናዝሬት ከተፈጸመው ሁኔታ መረዳት ይቻላል። የናዝሬት ሰዎች ኢየሱስ የዮሴፍና የማርያም ልጅ ብቻ እንደሆነ በማሰብ ናቁት።

ሁለተኛ፡ አንዳንዶች እንደሚሉት ደግሞ ተአምር ለማየት ካላቸው ፍላጎት የተነሣ የገሊላ ሰዎች ቢቀበሉትም ማንነቱን ግን ለመቀበል አልፈለጉም። የእነዚህ ሰዎች ፍላጎት ተአምር ለማየት ብቻ በመሆኑ መሢሕ መሆኑን በነገራቸው ጊዜ ግን ተቃወሙት (ለምሳሌ ዮሐ. 6)።

ሦስተኛ፡ ጥቂት ሰዎች እንደሚሉት ደግሞ ዮሐንስ ይህን የተናገረው በዮሐንስ 1:11 የተናገረውን በድጋሚ ለመናገር ነው። ኢየሱስ ወደ ምድር መጣ። የፈጠራቸው ሰዎች ግን ጌታና ፈጣሪ መሆኑን አልተቀበሉትም። ሁሉም በአንድነት ናቁት።

ኢየሱስ ወደ ገሊላ እንደደረሰ ወዲያውኑ ተቀባይነትን አገኘ። ይህም የሆነው መቅደሱን ባጠራበት ዕለት የሆነውን ሁሉ በኢየሩሳሌም ተገኝተው የተመለከቱ አንዳንድ ሰዎች ስለነበሩ ነው።

መሢሕ መሆኑን መቀበል ቢከብዳቸውም እንኳ የሚያደርገውን ተአምር ለማየት ብዙዎች ተከተሉት።

በጳላም ውኃውን ወደ ወይን ጣጅ ወደ ለወጣበት ወደ ቃና ተመልሶ ሄደ። አንድ ባለሥልጣን መጥቶ ልጁን እንዲፈውስለት ጠየቀው። ምናልባት ይህ ባለሥልጣን የዚያ ወረዳ አስተዳዳሪ የነበረው የሄሮድስ ሹምና በትውልዱ አይሁዳዊ ሳይሆን አይቀርም። ምናልባትም ይህ ሰው ኢየሱስ በሌላ ስፍራ ያደረገውን ተአምራት ስለሰማ ይሆናል በቅፍርናሆም የነበረ ልጁን እንዲፈውስለት ጠየቀው። ልጁ ሊሞት ነበር። ይህ ሰው ልጁን ለማዳን የተለያየ ነገር ሳይሞከር አልቀረም። በመጨረሻም ተአምር እንዲያደርግለት ወደ ኢየሱስ መጣ። ቅፍርናሆም ኢየሱስ ከነበረበት ቃና 30 ኪሎ ሜትር ትርቃለች። ኢየሱስን እየደጋገመ ልጁን እንዲፈውስለት ሲጠይቀው የሰውየው ጭንቀት ከባድ መሆኑን ማየት ይቻላል።

ኢየሱስ ግን «ተአምር ካላያችሁ በቀር አታምኑም» በማለት ሕዝቡን ገሰጸቸው። ሁልጊዜ በእርሱ ከማመን ይልቅ ተአምር ፈላጊዎች በመሆናቸው አዘነ። ይህን የተናገረው ለሕዝቡ እንጂ ለባለሥልጣኑ አልነበረም። ይከተሉት የነበረው ተአምር ለማየት እንጂ መሢሕ መሆኑን ስላመኑበት አልነበረም።

31ኛ ጥያቄ፡- ሀ) መልካም ኑሮ፣ ሀብትና ጤንነት፣ ከችግር ነፃነት እንዲሰጣቸው ብቻ ጌታን የሚከተሉ አንዳንድ ክርስቲያኖችን እንደ ምሳሌ መጥቀስ ትችላላህ? ለ) ይህ ዓይነቱ እምነት ዝቅተኛ የሆነው ለምንድን ነው? ሐ) እንደዚህ ዓይነት ሰዎች የችግር ጊዜ ሲመጣ ምን ይሆናሉ?

ኢየሱስ ሰዎች በእምነታቸው እንዲያድጉ ይፈልጋል። ብዙ ጊዜ እምነታቸው በራስ ወዳድነት ላይ የተመሠረተ ነው። ሰዎች የሚያምኑት፣ ከሕመማቸው እንዲፈውሱ፣ ሀብት እንዲያገኙ ወይም ከቤተሰቦቻቸው አንዱ እንዲያምኑ ስለነገራቸው ነው። ስለዚህ አንዳንዶች በጌታ የሚያምኑት ወላጆቻቸውን ወይም የትዳር ጓደኞቻቸውን ለማስደሰት ነው። ስለ እነዚህ ነገሮች የሚያምኑትን ባይቃወምም ዋናው የኢየሱስ ፍላጎት ሰዎች በእምነት እንዲያድጉ ነው። የእምነታቸው መሠረት የእግዚአብሔር ልጅና የግል አዳኛቸው መሆኑን ማመናቸው ነው። እንዲህ ዓይነቱ እምነት ካለን ነገሮች ቢሳኩም ባይሳኩም አንናወጥም። ተአምር ፈላጊዎች ብቻ ከሆንን ግን በክፉ ጊዜ እንክደዋለን።

ባለሥልጣኑ፡ ኢየሱስ ወደ ቅፍርናሆም እንዲሄድና ልጁን ሳይዋት እንዲፈውስለት እየወተወተ ነበር። ኢየሱስ ግን ወደ ቅፍርናሆም መሄድ እንደማይፈልግና ልጁ ስለተፈወሰ ብቻውን እንዲሄድ ለባለሥልጣኑ ነገረው። ይህ የቀረበለት የእምነት ፈተና ሲሆን የነገረውን ሁሉ በእምነት ተቀበለ። ኢየሱስ አብርት ቢሄድ ኖሮ ማመን ከባድ አይሆንበትም ነበር። 30 ኪሎ ሜትር ብቻውን መጓዝ ግን እምነትን ይጠይቃል። ከዚህም በላይ ተአምር ለማድረግ ኢየሱስ በዚያ ስፍራ መገኘት አለበት ብለው ሰዎቹ ሳይገምቱ አልቀሩም። ሰውየው ግን ኢየሱስ የነገረውን በእምነት ተቀበለ።

ባለሥልጣኑ ወደ ቤቱ በመሄድ ላይ እያለ አገልጋዮቹ አገኙትና ልጁ መፈወሱን ነገሩት። ሰዓቱንም ሲጠይቃቸው ልክ ኢየሱስ «ልጅህ ተፈውሶአል» ብሎ በነገረው ሰዓት እንደሆነ አረጋገጠ።

ሰውየው በልጁ መፈወስ ከመደነቁም ሌላ ኢየሱስ ልዩ ሰው መሆኑን ተረዳ። በእርግጥ መሢሕ ወይም የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን እንደሚገባ ባይረዳም እርሱና ቤተሰቡ ኢየሱስ ከእግዚአብሔር የተላከ እንደሆነ ግን አመኑ። ይህ የእምነት አንደኛው እርምጃ ነው።

«እርሱና ቤተሰቡ ሁሉ አመኑ» የሚለውን ዐረፍተ ነገር እንዴት እንመለከተዋለን? ባልየው ስለ ቤተሰቡና ስለ ልጆቹ አመነ ማለት ነው? በፍጹም! ማንም ስለ ሌላው ማመን አይችልም። እምነት በግላችን የምንወስደው እርምጃ ነው። አባት በቤተሰቡ ተሰሚነት ስላለው ይህ ሰው ለሚስቱና ለሌሎች ልጆቹ ኢየሱስ ያደረገውን ነግሮአቸው ሊሆን ይችላል። እነርሱም ከእርሱ ጋር በኢየሱስ አመኑ። ወላጆች ከርስቲያኖች ስለሆኑ ልጆችም ይድናሉ ማለት አይደለም። በወላጆቻችን እምነት ሳይሆን በኢየሱስ በግላችን ስናምን ብቻ ነው የምንድነው። ሆኖም ወላጆች በልጆቻቸው ደኅንነት ላይ ድርሻ እንዳላቸው መዘንጋት የለባቸውም። ስለ እግዚአብሔር ሲያስተምሩዋቸው ገና ከልጅነታቸው ጌታን እንዲቀበሉ ሊረዱአቸው ይችላሉ። ዕድሜያቸው እየጨመረ ሲመጣም ኢየሱስ ግን እንደሆነ አውቀው በእምነታቸው እንዲያድጉ ማስተማራቸውን መቀጠል አለባቸው።

32ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ወላጆቻቸው ከርስቲያኖች ስለሆኑ ብቻ «ድነናል» ብለው የሚያስቡ ልጆችን ታውቃለህ? ለ) ወጣቶች ሁሉ በግል ጌታን እንዲቀበሉ ቤተ ክርስቲያንህ ምን እያደረገች ነው? ሐ) ወላጆች ልጆቻቸውን ስለ እግዚአብሔር እንዲያስተምሩዋቸው ቤተ

ዮሐንስ ይህ ኢየሱስ ያደረገው ሁለተኛ ምልክት መሆኑን ያመለክታል። ኢየሱስ በኢየሩሳሌም ብዙ ተአምራትን አድርጎአል (ዮሐ. 2:23)። ስለዚህም ይህ ሁለተኛ ተአምራቱ ብቻ ሊሆን አይችልም። ኢየሱስ መለኮታዊ መሆኑን ለማመልከት ፈልጎ ነው ዮሐንስ እንደ ሁለተኛው ተአምር ያቀረበው።

ከዚህ ምልክት የምንማረው ምንድን ነው? ኢየሱስ ውኃውን ወደ ወይን በመለወጡ በተፈጥሮ ላይ ያለውን ሥልጣን ማሳየቱ ነው። ወደ ስፍራው ሳይሄዱ ልጁን በመፈወሱ ደግሞ ኢየሱስ ርቀት የማይወስነው መሆኑን ማመልከቱ ነበር። ኢየሱስ በቅርብ ያሉትን ብቻ ሳይሆን በሩቅ ያሉትንም በቃሉ ኃይል መፈወስ ይችላል። ይህንን ለማድረግ የሚችል ደግሞ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ይህም ልናየው ባንችልም የራቀ ቢመስለንም አምላካነቱን ልናምንበት ይገባል ማለት ነው። ሕይወታችንን ይቆጣጠራል። ከእኛ የራቀ አይደለም። ስለዚህም ሊረዳን ይችላል። ከዚህ ይልቅ ግን ልክ እንደዚህ ባለሥልጣን ለክብሩ ሲል እንደሚሠራ በኢየሱስ መታመን አለብን። በእኛ በኩል ሁኔታዎችን ሁሉ በሚቆጣጠረውና ሕሙማንን ሊፈውስ ኃይል ባለው መታመን አለብን።

33ኛ ጥያቄ፡- ይህ ታሪክ ስለ ኢየሱስ ማንነት እንዲያውቁና በእርሱ ያላቸው እምነት እንዲያግድ ለማስተማር ቤተ ክርስቲያንህን በዚህ ታሪክ እንዴት መጠቀም ይቻላል?

አምስተኛ ቀን፡- የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስ። ለጥያቄዎቹም መልስ ስጥ። ለሳምንቱ ስብሰባ ለመዘጋጀት የውይይቱን ጥያቄዎች ተመልከት።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. ሀ) የመጥምቁ ዮሐንስ አገልግሎት ምን ነበር? ለ) ዓላማውስ ምን ነበር?
2. ኢየሱስ ሁለተኛውን ስብከቱን የሰበከው ለማን ነው? ይህ ያልተለመደ የሆነው ለምንድን ነው?
3. አይሁዳውያን ሳምራውያንን የሚንቋቸው ለምንድን ነው?
4. እውነተኛ አምልኮ የሚከናወነው የት እንደሆነ ነው ኢየሱስ የተናገረው?

5. ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ ያመጡለትን ምግብ ያልበላው ለምንድን ነው? ለሳምራዊቷ ሴት ምን አዲስ ነገር አስተማራት?
6. በዮሐንስ ወንጌል መሠረት ኢየሱስ ያደረገው ሁለተኛው ተአምር ምንድን ነው?
7. ኢየሱስ «መከሩ» ሲል ምን ማለቱ ነው?
8. ሀ) ኢየሱስ በቃና ያደረጋቸው ሁለት ተአምራት ምንድን ናቸው? ለ) እያንዳንዱ ተአምር ስለ ኢየሱስ ኃይል ምን ያስተምራል?

የሳምንቱ ስብሰባ

1. የሳምንቱ አምልኮ ጊዜ
2. ጸሎት
3. ክለሣ
4. ውይይት

ሀ. 1) የመጥምቁ ዮሐንስን የአገልግሎት መንፈስ ከዘመናችን ቤተ ክርስቲያን መሪዎች አገልግሎት ጋር አነፃፅር። 2) ስለ አገልግሎት ከመጥምቁ ዮሐንስ ምን እንማራለን? 3) እንደ መጥምቁ ዮሐንስ እንድንሆን ከተፈለገ መሪነታችንን እንዴት ልንመለከተው ይገባል? 4) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እንደ መጥምቁ ዮሐንስ እንዲሆኑ እንዴት ልናስተምራቸው እንችላለን? አንዳንድ ነጥቦችን አቅርብ።

ለ. 1) ኢየሱስ በእንዴት ዓይነት መንገድ ነበር ደረጃ በደረጃ ለሳምራዊቷ ሴት የመሰከረላት? 2) ከዚህ ታሪክ ስለ ምስክርነት ምን እንማራለን?

ሐ. 1) በኢትዮጵያ ውስጥ ሕዝቡ እርስ በርስ የሚናፍቅበትን ክልል ታውቃለህ? ዘርዘር። 2) ይህ በአይሁድና በሳምራውያን መካከል ከነበረው መናፍቅ ጋር እንዴት ይመሳሰላል? 3) ዛሬም በቤተ ክርስቲያንህ ይህ መናፍቅ በእንዴት ዓይነት ሁኔታ ይታያል? 4) መናፍቅን ለማስወገድ ቤተ ክርስቲያንህ ምን እያደረገች ነው? 5) እንዲህ ያለውን ነገር ከሕይወትህ ለማስወገድ ምን እያደረግህ ነው?

መ. 1) ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ስለ ሥጋዊ ነገሮች የነበሯቸውን አመለካከት አወዳድር (ዮሐ. 4:27-38)። 2) በሕይወትህ ቅድሚያ ሊሰጣቸው ስለሚገቡ ነገሮች ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ ካደረገው ግግር ምን እንግራለን? 3) ለሌሎች በአስቸኳይ ስለመመስከር ምን ተግርህ? 4) በጋራ ስለማገልገል ምን ተግርህ? 5) በኢትዮጵያ ውስጥ ወንጌል ስለሚያስፈልጋቸው ወገኖች አመልክት። 6) ወንጌልን ለእነዚህ ሰዎች ለማድረስ ቤተ ክርስቲያንህ ምን ልታደርግ ይገባታል?

ሠ. 1) ብዙ ሰዎች ኢየሱስን የተከተሉት ለምን ነበር? 2) አንዳንድ ሰዎች ወደ ጌታ የሚመጡት ከራስ ወዳድነት የተነሣ ነው። ከእነዚህ ምክንያቶች ጥቂቶቹ ምንድን ናቸው? 3) ከባለሥልጣኑ ልጅ መፈወስ ምን እንግራለን?

5. ጸሎት

ትምህርት 6

ዮሐንስ 5:1-6:15

የመጀመሪያ ቀን፡- ዮሐንስ 5:1-14

በዓለም እያለን ብዙ ነገሮች ያስፈልጉናል። ጤንነት፣ ለኑሮ የሚሆኑ አንዳንድ ቁሳቁሶች፣ ሥራ፣ ወዘተ ያስፈልገናል። ከሁሉም ነገር በላይ ለሰው ልጅ የሚያስፈልገው ግን በኢየሱስ ግመን ነው። ዮሐንስ ወንጌሉን የጻፈው ለዚሁ ነው። ሰዎች እንዲያነቡትና ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ተገንዝበው በሙሉ ልባቸው በእርሱ እንዲያምኑ ይፈልጋል። እስካሁን ድረስ ሁለት ሰዎች ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን እንደመሰከሩ ተመልክተናል። የመጀመሪያው፡ በጣም የተከበረው ነቢይ መጥምቁ ዮሐንስ ሲሆን፤ ሁለተኛ ደግሞ፡ ኢየሱስን ከተከተሉት ሰዎች አንዱ ናትናኤል ነው። እርሱ የተከበረ አይሁዳዊ ሰው ነበር። እስካሁን ድረስ ኢየሱስ ያደረጋቸውን ሁለት ተአምራት ተመልክተናል። የመጀመሪያው፡ ውኃውን ወደ ወይን ጠጅ መለወጡ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ፡ የባለሥልጣኑን ልጅ መፈወስ ነው።

1ኛ ጥያቄ፡- የኢየሱስ ተአምራት ምን መንፈሳዊ ትምህርት ይሰጡናል?

ኢየሱስ በፍጥረታት ላይ ሥልጣን አለው። ስለዚህም እንደፈለገ ያደርጋቸዋል። የሰው ልጅ ታላቅ ጠላት በሆነው በበሽታ ላይ ሥልጣን አለው። በቅርብ ብቻ ሳይሆን በርቀትም መፈወስ ይችላል። እስካሁን ኢየሱስ ከሁለት የተለያዩ ሰዎች ጋር ያደረገውን ስፋ ያለ ውይይት ተመልክተናል። የመጀመሪያው፣ መጥምቁ ዮሐንስ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ፣ ሳምራዊትዋ ሴት ናት። በእነዚህ ሁለት ስብከቶች ኢየሱስ ሁለቱም እርሱ መሢሕ መሆኑንና በእርሱ እንዲያምኑበት ነገራቸው።

እስካሁን ድረስ የኢየሱስን አገልግሎት ጅግሬ ተመልክተናል። ከዮሐንስ 1:19-14:54 የተለያዩ ሰዎች በኢየሱስ ላይ ስላደረገባቸው ሰሜት ተመለከትን። ኢየሱስ አምላክም መሢሕም መሆኑን ከመግለጹ በላይ ይህንኑ በሚያደርጋቸው ተአምራት አረጋገጠ። ከምዕራፍ 5-6 ባሉት ግን ተቃውሞ ሲገጥመው እንመለከታለን።

አንዳንዶቹ ተአምራቱን አይተው መሢሕ መሆኑን ተቀበሉ። አንዳንዶች ደግሞ ስለ ማንነቱ የነገራቸውን ምስክርነት ስላላመኑ አልተቀበሉትም።

2ኛ ጥያቄ 2. ሀ) ወንጌል የዚህ ዓይነት ሁኔታ የሚገጥመው ለምንድን ነው? 2ኛ ቆሮ. 2:15-16 አንብብ። ለ) ጳውሎስ ለሚድኑት ስለሚሰቱት ምስክርነት እንዴት ነው የሚገልጸው? ሐ) ባለግመናቸው ስለሚሰጡት ምስክርነት የሚናገረው እንዴት ነው?

3ኛ ጥያቄ:- ዮሐንስ 5:1-47 አንብብ። በዚህ ክፍል አማካይነት ሰዎች ኢየሱስን በእንዴት ዓይነት ሁኔታ እንደተቀበሉት ግለጽ።

4ኛ ጥያቄ:- ዮሐንስ 5:1-15 አንብብ። ሀ) እነዚህ ሁኔታዎች የት ነው የተፈጸሙት? ለ) በዚያ ስፍራ ስለሚሰበሰቡት ሰዎች ግለጽ። ሐ) ኢየሱስ በሽተኛውን ምን ጥየቀው? መ) ሰውየው ለምን መፈወስ አልችልም አለ? ሠ) ኢየሱስ ሰውየውን ምን ብሎ አዘዘው? ረ) የተፈወሰውን ሰው አይሁዳውያን የተቃወሙት ለምንድን ነው? ሰ) ከተፈወሰ በኋላ ኢየሱስ ሰውየውን ምን አዘዘው?

ምንም እንኳ ኢየሱስ በገሊላ ብዙ ቢያገለግልም ስለዚህ አገልግሎቱ ብዙ አልተገለጸልንም። በገሊላ ዙሪያ ስላደረገው ለመረዳት ታሪኩን ከሦስቱ ወንጌሎች ማለትም ከማቴዎስ፣ ከማርቆስና ከሉቃስ መመልከት አለብን። ዮሐንስ ያተኮረው ግን በኢየሩሳሌም አገልግሎቱ ላይ ስለነበር በኢየሩሳሌም ስላደረገው ሌላ

ታሪክ ይገልጽልናል። ኢየሱስ መቼ ወደ ኢየሩሳሌም እንደሄደ አይገልጽልንም። ምናልባትም ወደ ኢየሩሳሌም የሄደው አይሁዳውያን ከሚያከብሯቸው ሦስት በዓላት በአንዱ ላይ ለመገኘት መሆኑን እናውቃለን። ይሁን እንጂ ይህ በዓል ፋሲካ፣ የጳንጠቆስጢ በዓል ወይም የመቅደስ መታደስ በዓል ይሁን አናውቅም።

ኢየሱስ ኢየሩሳሌም በነበረበት ጊዜ ወደ ቤተሳይዳ ኩሬ ሄደ። ዛሬ ይህ ስፍራ የት እንዳለ ባይታወቅም በኢየሱስ ጊዜ ግን የታወቀ ነበር። ከኢየሩሳሌም በሮች በአንዱ-በበጎች በር አካባቢ ነበር። ይህ ኩሬ በፈዋሽነቱ የታወቀ ነበር።

በአብዛኞቹ የጥንት ጽሑፎች ዮሐንስ 5:4ን ግግኘት አይቻልም። እንዲያውም የጥንቱን የመጽሐፍ ቅዱስ ጽሑፎች የሚመረምሩ ሰዎች ይህ ቃል በመጀመሪያ የዮሐንስ ወንጌል ላይ መሰፈሩን ይጠራጠራሉ። ምናልባት ሰዎች በቤተሳይዳ ኩሬ አጠገብ የነበሩበትን ምክንያት ለመግለጽ ይህን ቃል የጨመረው የዮሐንስን ወንጌልን ከገለበጡት ጸሐፊዎች አንዱ ሊሆን ይችላል ብለው ያስባሉ። ምንም እንኳ ቁጥር 4 በመጀመሪያው ጽሑፍ ላይ ባይገኝም ቁጥር 7 በመገኘቱ፣ ቁጥር 4ን ትክክለኛ ያደርገዋል።

ከዮሐንስ 5:4 እንደምንመለከተው ከእነዚህ በዓላት በአንዱ የእግዚአብሔር መልአክ ከሰማይ ወርዶ የኩሬውን ውኃ ያናውጣል የሚል እምነት እንደነበራቸው ነው። በመጀመሪያ የገባ ከነበረበት በሽታ ሁሉ ይፈወሳል። ጊዜው ሲደርስ ሕመም የነበረባቸው ለመፈወስ ከይሁዳ ሁሉ ይሰበሰባሉ። ቀድሞ ወደ ኩሬው ለመግባት የሚደረገውን ትንቅንቅ መረዳት ይቻላል። እንደዚህ 38 ዓመት የታመመው ዓይነት በሽተኞች ግን በምንም ዓይነት ወደ ኩሬው ገብተው ለመጠመቅ የመጀመሪያ ሊሆኑ አይችሉም።

ለምን ኢየሱስ ወደ ኩሬው እንደሄደ ግልጽ ባይሆንልንም ከብዙ በሽተኞች መሐል ያነጋገረው ይህንን 38 ዓመት የታመመ በሽተኛ ነበር። ሕመሙ ምን እንደሆነ እርግጠኞች ባንሆንም ሽባነት ሳይሆን እንደማይቀር ግን መገመት ይቻላል። በሽተኛውን ለመፈወስ እንደሚፈልግ ጠየቀው። እስካሁን ኢየሱስ ሲፈውስ የተመለከትነው ሌሎች ባቀረቡለት ጥያቄ ሲሆን እዚህ ስፍራ ግን እርሱ ራሱ ሊጠይቅ እንመለከታለን። ዋናው የኢየሱስ ፍላጎት ሰውየውን መፈወስ ብቻ ሳይሆን ልቡንም መለወጥ ነበር። ለዚህ ነው ኢየሱስ ሰውየው ርዳታ እንደሚያስፈልገው እንዲያምን ያደረገው። ለመፈወስ ፈቃደኛ መሆኑን አስቀድሞ ጠየቀው።

ፈቃደኛ ካልሆንን በቀር ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር ምንም አያደርግልንም። ደኅንነትን ወይም ማንኛውንም ሌላ ነገር እንዲሰጠን ለመጠየቅ የምንታበይ ከሆነ አናገኝም።

5ኛ ጥያቄ፦ ይህን በሕይወትህ እንዴት ተመለከትኸው?

ሰውየው ኢየሱስን ስለማያውቅ መፈወስ መቻሉንም ሊያውቅ አይችልም። ወደ ኩሬው ከመምጣቱ በፊት ሌላው ቀድሞት እንደሚገባ ተስፋ በቆረጠ ዓይነት ሁኔታ ለኢየሱስ ነገረው። ማንም የሚረዳው ስላልነበረ ግን መፈወስ አልቻለም።

ሥልጣን በተሞላበት ቃል ኢየሱስ ከተኛበት አልጋ ተነሥቶ እንዲሄድ አዘዘው። ምናልባትም ለሰውየው የማይቻል መስሉ ሳይሰማው አይቀርም። በመታዘዙ ግን ወዲያውኑ ተፈወሰ።

6ኛ ጥያቄ፦ ይህ ሰው እምነቱን እንዴት አሳየ?

ከዚህ ተአምር ብዙ እንግዳ ነገሮችን መመልከት ይቻላል። በመጀመሪያ፣ ሰውየው የታመመው ለረጅም ዓመታት ነበር። 38 ዓመት ሙሉ መታመም ቀላል አይደለም። ምናልባትም ብዙ ነገሮችን ሞክሮ ተስፋ ሳይቆርጥ አይቀርም። ኢየሱስ ግን አሁኑኑ በሰው ላይ የደረሰ በሽታ ቢሆን ወይም የቆየ በሽታ ቢሆን በሕመም ሁሉ ላይ ሥልጣን አለው።

ሁለተኛ፣ በታማሚው በኩል በጣም አነስተኛ እምነት ነበር የሚታየው። ብዙ ጊዜ ኢየሱስ ከመፈወሱ በፊት እንዲያምኑ ይናገር ነበር። ይህ ሰው ግን ኢየሱስ ማን መሆኑን እንኳ አያውቅም። ሊፈውስ መቻሉንም አያውቅም። ዋናው ናፍቆቱ ከሌሎች ቀድሞ ወደ ኩሬው ገብቶ መፈወስ ነበር። ከተፈወሰ በኋላ እንኳ የኢየሱስን ማንነት አላውቀም። ማንነቱን ባያውቁ እንኳ ከሰዎች እምነት ይልቅ ኢየሱስ በበሽታ ላይ ያለውን ሥልጣን ነው የሐንሰ ሊያመለክተን የፈለገው። ኢየሱስ ሊሠራ ከፈለገ አለማመናችን እንቅፋት ሊሆንበት አይችልም።

ሦስተኛ፣ ኢየሱስ ተአምራትን የሚያደርገው ለታይታ አልነበረም። ብዙ ሕመምተኞች ቢኖሩም አዝናለት የፈወሰው አንዱን ብቻ ነበር። ብዙ ጊዜ ኢየሱስ ሰዎች የናቋቸውንና ረዳት የሌላቸውን ያግዛል። ለዚህ ነው እግዚአብሔር የድሀ አደጎች፣ የመበለቶችና ረዳት የሌላቸው አባት የተባለው (መዝ. 68:5፤ ሚሊ. 3:5)።

7ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከዚህ ታሪክ ስለ ኢየሱስ ባሕርይና ችሎታ ምን እንግራለን? ለ) ይህ ታሪክ የቤተ ክርስቲያንህን ሰዎች በምን ዓይነት ሁኔታ ነው ሊያበረታታቸው የሚችለው?

የሐንስ፡ ኢየሱስ ተአምር አድራጊ መሆኑን ከማሳየቱም ሌላ ሰዎች የሚያደርጋቸውን ተአምራት በእንዴት ዓይነት ሁኔታ እንደተቀበሏቸውም ያመለክታል። ለመጀመሪያ ጊዜ በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ ኢየሱስን ስለገጠመው ተቃውሞ እንመለከታለን።

ኢየሱስ ይህን ተአምር ካደረገ በኋላ ወዲያውኑ ስፍራውን ለቅቆ ሄዶ ይሆናል። ተአምሩን ሲያደርግ ማንም ያየው ሰው መኖሩ አልተጠቀሰም። በተአምር አድራጊነቱ ሰዎች ከሚከተሉት ይልቅ እርሱ ብቻ አዳኝ መሆኑን ተረድተው ቢከተሉት ነው የኢየሱስ ዋናው ፍላጎት።

8ኛ ጥያቄ፡- ይህ የፈውስ ስጦታ ካላቸው ሰዎች አሠራር የሚለየው እንዴት ነው?

ኢየሱስ ያደረገው ተአምራት አይሁዳውያኑን ከማስደነቁ ይልቅ ተአምሩን ያደረገው በሰንበት ቀን መሆኑ በጣም አናደዳቸው። ቁጣቸው የተነሣሣው የተፈወሰው ሰው አልጋውን ተሸክሞ ለመሄድ በተዘጋጀበት ወቅት ነው።

9ኛ ጥያቄ፡- «ሰንበት» የሚለውን ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ-ቃላት ተመልከት። ሀ) ሰንበት የሚባለው የትኛው ቀን ነው? ለ) አይሁዳውያን በኢየሱስና በተፈወሰው ሰው የተቆጡት ለምን ይመስላሃል?

ብዙዎቻችን እንደምናስበው ሰንበት እሑድ ሳይሆን ቅዳሜ ነው። (በአዲስ ኪዳን ውስጥ እሑድ የሳምንቱ የመጀመሪያ ቀን ወይም «የጌታ ቀን» እንጂ ሰንበት መሆኑ አልተጠቀሰም።) ሰንበት አይሁዳውያን ለአምልኮ የሚሰበሰቡበት ቀን ነው። ሥራቸውን ትተው እግዚአብሔርን ለማምለክ ብቻ የሚሰበሰቡት የደስታ ዕለት እንዲሆን የተወሰነ ቀን ነው። ይህም የብሉይ ኪዳን ሕግ እንደሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የአይሁድ ሃይማኖት መምህራን በሰንበት ቀን ምን መደረግ እንዳለበት ወይም እንደሌለበት የሚያመለክቱ የራሳቸውን ድንጋጌ አወጡ። ለምሳሌ ያህል አንድ ሰው በሰንበት ቀን ምን ያህል ርቀት መጓዝ እንዳለበት ደንብ አውጥተዋል። አልጋን መሸከም ሥራ ነው። በሰንበት መሥራት ደግሞ ኃጢአት

ስለታያቸው በተፈወሰው ሰው ላይ ተቆጡ። እንደዚሁም በሰንበት ቀን በሽተኛን መፈወስ ኃጢአት ሆኖ ስለታያቸው በኢየሱስ ላይ ተቆጡ።

እንደ አምላክነቱ መጠን ኢየሱስ ሰንበትን ስለመጠበቅ በወጣው ሕግ ላይ ሥልጣን አለው። ምክንያቱም እርሱ የሰንበት ጌታ ነው። (ማር. 2:28 ተመልከት።) ኢየሱስ ተቃውሞው ሰንበትን መጠበቅ ላይ አልነበረም። ዋናው ተቃውሞው ሰንበትን ስለመጠበቅ ሰዎች ባወጡት ደንብና ሥርዓት ላይ ነበር። የእግዚአብሔር ዓላማ በሰንበት እርሱን እንዲያመልኩበትና መልካም ነገርን እንዲያደርጉበት ነበር። ሰንበት ሰው-ሠራሽ በሆነ ሕግ ራሳችንን የምናስጨንቅበት ዕለት ሳይሆን የደስታና የአምልኮ ቀን ነው መሆን የነበረበት። ሰዎች ላመጡት ትእዛዝና ደንብ ባለመታዘዙ የሃይማኖት መሪዎችና ሕዝቡ በኢየሱስ ላይ ተነሡበት።

10ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ልንፈጽመው የሚያስፈልገን በእግዚአብሔር ቃል ላይ የምንጨምረው የራሳችን ደንብና ሕግ አለ? ምሳሌ ስጥ። ለ) ለምንድን ነው በእግዚአብሔር ቃል ላይ የሰው ሕግ የጨመርነው? ሐ) በብሉይ ኪዳን ሰንበትና በአዲስ ኪዳን «የጌታ ቀን» መካከል ልዩነት አለ? መ) እሑድን እንደ ልዩ ቀን የምናከብረው ለምንድን ነው?

አይሁዳውያን ሰንበትን ለማስጠበቅ አንዳንድ ሕጎችን ለማውጣታቸው ምናልባት በቂ ምክንያት ሊኖራቸው ይችላል። አይሁዳውያን ሰንበትን ስለሚዘነጉ የአምልኮ ቀን ከመሆን ይልቅ ከሌሎች ቀኖች አስበልጠው አይመለከቱትም ነበር። ይሠሩና ይነግዱበት ነበር። (ለምሳሌ ነህ. 13:15 ተመልከት)። በኋላም የአይሁድ ሃይማኖት መሪዎች ሰንበትን ስለመጠበቅ አንዳንድ ሕጎችን አወጡ። በዚህ ጊዜ ደግሞ ከትክክለኛው የሰንበት ዓላማና ትርጉም ተዘናጉ። አስተሳሰባቸው ከአምልኮ ይልቅ በሰዎች ወግ ላይ አተኮረ። ኢየሱስ ግን ሰንበት በፍጹም ልባቸው እግዚአብሔርን የሚያከብሩበት ዕለት መሆን እንዳለበት ነው ሊያመለክታቸው የፈለገው። እኛም ብንሆን ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። ምእመናንን ለመጠበቅ የተለያዩ ሕግና ደንቦችን እናወጣለን። ምናልባትም ይህን የምናደርገው በቅንነትና በበቂ ምክንያት ሊሆን ይችላል። ይሁን እንጂ እነዚህን ሕጎች ልክ የእግዚአብሔርን ሕግ ያህል ከፍተኛ ግምት ከሰጠናቸው አይሁዳውያን እወደቁበት ስሕተት ውስጥ እንወድቃለን። አንዳንድ ሕጎችን መጠበቃችን መንፈሳዊነታችንን አያሳይም። ሕግን መጠበቃችን ወደ እግዚአብሔር እንደሚያደርሰን

ማሰብ የለብንም። ሕግ እንደሚገባ እግዚአብሔርን እንድናመልክ የሚፈታን እንጂ እንደ ባርነት ቀንበር መታሰብ የለበትም።

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ቤተ ክርስቲያንን ያወጣቸውን አንዳንድ ሕጎች ዘርዘር። ለ) ለምንድነው እነዚህን ሕጎች ያወጣቸው? ሐ) ምክንያቱን ሳያውቁ ሰዎች ሕጎችን መጠበቃቸው የሚያስከትለው ችግር ምንድን ነው? መ) ሰዎች በተሳሳተ ምክንያት ሕግን ስለሚያከብሩበት መንገድ ግለጽ።

አይሁድ የተፈወሰውን ሰው ሰንበትን በማፍረስ በከሰሱት ጊዜ አልጋህን ተሸክመህ ሂድ ያለኝ የፈወሰኝ ሰው ነው በማለት ነገራቸው። ኢየሱስ ከተፈወሰው ሰው ጋር ሳይነጋገር ነበር የሄደው። ስለዚህም ግን እንደፈወሰው እንኳ አላወቀም። እርሱ ከሚወቀስ ይልቅ ሰንበትን በማፍረሱ የፈወሰው ሰው እንዲወቀስ ነበር ፍላጎቱ።

ኢየሱስ ግን ከአካባቢው ብዙ ስለአልራቀ በኋላ የተፈወሰውን ሰው በመቅደስ ውስጥ አገኘው። ይህ ሰው ወደ መቅደስ የሄደው በመፈወሱ እግዚአብሔርን ለማመስገን መሆኑ ግልጽ ነው። ኢየሱስ ሰውየውን ባገኘው ጊዜ «ሌላ የባሰ እንዳይደርስብህ ወደፊት ኃጢአት አታድርግ» አለው። ኢየሱስ ይህን የተናገረው የሰውየውን ልብ ያውቅ ስለነበር ነው። ለሰውየው ሕመም ምክንያት የሆነው ኃጢአት በልቡ እንዳለ ያውቅ ነበር። ምናልባትም ከዚህ የባሰ እንዳይደርስብህ ማለቱ በኃጢአት ከቀጠለ የባሰ በሽታ ሊደርስበት እንደሚችል ሊያስጠነቅቀው ወይም ስለሚደርስበት መንፈሳዊ ሞት ሊያመለከተው ይሆናል።

12ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ማንኛውም ሕመም የኃጢአት ውጤት ነው? መልስህን ግለጽ። ለ) የምንታመመው በኃጢአት ምክንያት ነው በማለት ስለሚናገሩ ሰዎች ምሳሌ ሰጥ። ሐ) ምን እንመልስላቸዋለን?

አንድ ሰው የሚታመመው ባደረገው ኃጢአት ነው ብለን ከመናገራችን በፊት ክርስቲያኖች በጣም መጠንቀቅ አለብን። ይህ አሳብ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር አይስማማም። ከመጽሐፍ ቅዱስ የሚከተሉትን ነጥቦች እንመለከታለን፡- በመጀመሪያ፣ አንዳንድ ጊዜ ባደረግነው ኃጢአት ምክንያት ልንታመም ከዚያም አልፎ ልንሞት እንችላለን። ይህ የተፈወሰው ሰው ኃጢአት እንደነበረበት ግልጽ ነው። ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ቀጣው።

13ኛ ጥያቄ፡- ዘጉልቁ 12፤ 1ኛ ቆሮ. 11:29-32 ተመልከት። ሀ) እነዚህ ሰዎች የፈጸሙት ኃጢአት ምንድን ነው? ለ) ሕመማቸው ምን ነበር?

ሁለተኛ፡ አንዳንድ ጊዜ የምንታመመው እግዚአብሔር እምነታችንን ለመፈተንና በመንፈሳዊ ሕይወታችንም ሊያጠነክረን ስለፈለገ ይሆናል። (ለምሳሌ ኢዮብ የታመመው ጻድቅ በመሆኑ እንጂ በኃጢአቱ ምክንያት አልነበረም፤ ኢዮብ 1-2)። ሐዋርያው ጳውሎስ ደግሞ ምንም እንኳ ደጋግሞ ቢጸልይም እግዚአብሔር ሊፈውሰው ያልፈለገው የሥጋ ድካም ነበረበት። (2ኛ ቆሮ. 12:7-10 ተመልከት።) ከዮሐንስ 9:1 እንደምንመለከተው ደግሞ ዐይነ-ሥውሩ ዓይኑ የታወረው በራሱ ወይም በወላጆቹ ኃጢአት ሳይሆን እግዚአብሔር ዓላማ ስለነበረው እንደሆነ ኢዮሱስ በግልጽ ተናግሮአል።

ሦስተኛ፡ የምንታመመው ኃጢአት በሰፈነበት ዓለም በመኖራችን ነው። ድርቅና የምድር መንቀጥቀጥ ቀጥተኛ የሰው ልጆች ኃጢአት ውጤት እንዳልሆኑ ሁሉ ሕመምም በቀጥታ ከሰዎች ኃጢአት ጋር የተያያዘ ሳይሆን ይችላል። በጣም ከፍተኛ ቅድስና ሕይወት ያላቸው እንኳ ይታመማሉ፤ ይዋታሉም። ይህም የሚሆነው ሕመምና ሞት በነገሠበት ፍጹምነት በጎደለው ዓለም ስለምንኖር ነው። አንድ ቀን ኢዮሱስ ክርስቶስ እነዚህን ነገሮች ሁሉ ያጠፋቸዋል።

አንድ ሰው ሲታመም ምን እናደርጋለን? ሕመሙ የኃጢአት ውጤት መሆን አለመሆኑን እንዴት እናውቃለን? በመሠረቱ ምንም የምናውቅበት መንገድ የለም። የሰውን ልብ ተመልከተን ኃጢአቱን ማወቅም ሆነ እግዚአብሔር በሕመሙ አማካይነት ስላለው ዓላማ መረዳት አንችልም። ያደረገውን ኃጢአት በግሉ የሚያውቀው ግለሰቡ ብቻ ነው። ስለዚህም ልቡን እንዲመረምር መምከር አለብን። ልቡን መርምሮ ምንም ኃጢአት ካልተገኘ እንደ ኢዮብ ሁሉ በእግዚአብሔር መታመን አለበት።

ከዚህ ታሪክ እንደምንመለከተው የተፈወሰው ሰው የሕይወት ለውጥ ለማግኘት የፈለገ አይመስልም። አይሁዶችን ፈርቶ ነበር። የፈወሰውን ሰው ስም ሲያውቅ ወዲያውኑ ሄዶ ለአይሁዶች ነገረ። ዮሐንስ በወንጌሉ «አይሁድ» የሚለውን ቃል የሚጠቀምበት የኢዮሱስ ተቃዋሚ የነበሩትን የሃይማኖት መምህራን ለማመልከት ነው።